

LETNO POROČILO O DELU INŠPEKTORATA RS ZA INFRASTRUKTURO ZA LETO 2017

KAZALO

1 UVOD	1
1.1 REALIZACIJA FINANČNEGA NAČRTA.....	2
2 SLUŽBA ZA SKUPNE IN PRAVNE ZADEVE	3
2.1 POSTOPKI JAVNIH NAROČIL.....	3
2.2 IZTERJAVE GLOB, SODNIH TAKS IN STROŠKOV IZVRŠB.....	4
2.3 DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA.....	4
2.4 DRŽAVNO PRAVOBRANILSTVO RS.....	4
2.5 MEDIJI.....	4
3 INŠPEKCIJA ZA CESTNI PROMET	5
3.1 PRISTOJNOSTI IN ZAKONODAJA.....	5
3.2 INŠPEKCIJSKI NADZOR.....	5
3.3 INŠPEKCIJSKI UPRAVNI POSTOPEK.....	6
3.4 PREKRŠKOVNI POSTOPEK.....	9
3.5 AKCIJE V LETU 2017.....	10
3.6 OSTALO.....	12
4 INŠPEKCIJA ZA CESTE, ŽELEZNIŠKI PROMET, ŽIČNIŠKE NAPRAVE IN SMUČIŠČA	13
4.1 INŠPEKCIJSKI NADZOR CEST.....	13
4.1.1 Pristojnost in zakonodaja.....	13
4.1.2 Inšpekcijski nadzor.....	13
4.1.3 Inšpekcijski upravni postopek.....	15
4.1.4 Prekrškovni postopek.....	16
4.1.5 Akcije v letu 2017.....	17
4.1.6 Ostalo.....	18
4.2 INŠPEKCIJSKI NADZOR ŽELEZNIŠKEGA PROMETA.....	18
4.2.1 Pristojnost in zakonodaja.....	18
4.2.2 Inšpekcijski nadzor.....	19
4.2.3 Inšpekcijski upravni postopek.....	20
4.2.4 Prekrškovni postopek.....	21
4.2.5 Akcije v letu 2017.....	21
4.2.6 Ostalo.....	23
4.3 INŠPEKCIJSKI NADZOR ŽIČNIŠKIH NAPRAV IN SMUČIŠČ.....	24
4.3.1 Pristojnost in zakonodaja.....	24
4.3.2 Inšpekcijski nadzor.....	24
4.3.3 Inšpekcijski upravni postopek.....	25
4.3.4 Prekrškovni postopek.....	26
4.3.5 Akcije v letu 2017.....	26
4.3.6 Ostalo.....	27
5 INŠPEKCIJA ZA ENERGETIKO IN RUDARSTVO	29
5.1 PODROČJE ELEKTRO ENERGETIKE.....	29
5.1.1 Pristojnost in zakonodaja.....	29
5.1.2 Inšpekcijski nadzor.....	29
5.1.3 Inšpekcijski upravni postopek.....	30
5.1.4 Prekrškovni postopek.....	33
5.1.5 Akcije v letu 2017.....	33
5.1.6 Ostalo.....	35
5.2 PODROČJE STROJNE ENERGETIKE.....	36
5.2.1 Pristojnost in zakonodaja.....	36
5.2.2 Inšpekcijski nadzor.....	36
5.2.3 Inšpekcijski upravni postopek.....	37
5.2.4 Prekrškovni postopek.....	40
5.2.5 Akcije v letu 2017.....	40
5.2.6 Ostalo.....	41
5.3 PODROČJE RUDARSTVA.....	42
5.3.1 Pristojnost in zakonodaja.....	42
5.3.2 Inšpekcijski nadzor.....	42
5.3.3 Inšpekcijski upravni postopek.....	43

5.3.4 Prekrškovni postopek.....	46
5.3.5 Akcije v letu 2017.....	46
5.3.6 Ostalo.....	47
5.3.7 POROČILO O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU V RUDARSTVU.....	47
5.3.7.1 Uvod.....	48
5.3.7.2 Varnost in zdravje pri delu v rudarstvu.....	48

1 UVOD

Inšpektorat RS za infrastrukturo, krajše IRSI (v nadaljevanju Inšpektorat) kot organ v sestavi Ministrstva za infrastrukturo opravlja naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem predpisov na področju železniškega prometa, cestnega prometa in prometne infrastrukture za ti vrsti prometa ter na področju žičniških naprav in varnosti na smučiščih, naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem določb predpisov, ki določajo pravila cestnega prometa, in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, predpisov, povezanih z delom subjektov, ki usposablajo kandidate za voznike motornih vozil, izvajajo programe za voznike začetnike in izvajajo programe dodatnih izobraževanj in usposabljanj voznikov ter spremljevalcev izrednih prevozov, predpisov, ki urejajo pogoje za dajanje motornih in priklopnih vozil na trg, njihovo registracijo in udeležbo v cestnem prometu, pogoje za opravljanje nalog tehničnih služb, strokovnih in registracijskih organizacij, predpisov, ki določajo pogoje za prevoz nevarnega blaga za posamezne vrste prometa, naloge inšpekcijskega nadzora nad izvrševanjem zakona, ki ureja energijo in podzakonskih predpisov, izdanih na podlagi zakona ter drugih predpisov, ki pooblašča energetske inšpektorje za izvajanje nadzora, in naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem določil zakona, ki urejajo rudarstvo in na njegovi podlagi izdanih predpisov, tehničnih predpisov in predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu ter drugih predpisov pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin ter pri izvajanju drugih rudarskih del.

V letnem poročilo o delu Inšpektorata so zajeta vsa področja dela, nad katerimi je organ v letu 2017 v skladu z dodeljenimi pooblastili izvajal nadzor. Organiziranje in planiranje dela Inšpektorata je temeljilo na programskih ciljih dela Ministrstva za infrastrukturo ter dokumentih Evropske unije. Inšpekcijski nadzori so se opravljali z namenom preverjanja spoštovanja zakonskih določb in so bili usmerjeni predvsem na področja, v okviru katerih se v praksi iz preteklih izkušenj zaznava nespoštovanje predpisov oziroma se ugotavljajo problemi pri izvajanju le-teh. Posebna pozornost je bila namenjena področjem, v okviru katerih bi lahko bila, zaradi nespoštovanja predpisov, neposredno ogrožena človeška življenja ali zdravje ljudi ter storjena večja materialna škoda.

V okviru Inšpektorata delujejo tri inšpekcije, ki izvajajo nadzor na sedmih upravnih področjih. Vsako upravno področje ima svoje specifične, kar se odraža v načinu izvajanja nadzora in ukrepanja. Iz tega razloga ima Inšpektorat za vsako upravno področje določene temeljne naloge in ključne besede.

Temeljne naloge so segment nadzora znotraj enega upravnega področja, ki je lahko urejeno z enim ali več zakoni. Ključne besede pa so določene glede na posamezne segmente nadzora znotraj temeljnih nalog, pri čemer je lahko ena ključna beseda skupna več temeljnim nalogam. Inšpektorat vsako leto za posamezno inšpekcijo predvidi število inšpekcijskih pregledov po temeljnih nalogah.

Glede na obseg načrtovanih inšpekcijskih pregledov je Inšpektorat izvajal tako celovite kot tudi tematske inšpekcijske nadzore. Celoviti nadzori so se izvajali z namenom ugotavljanja celotnega stanja nad zakonitostjo in strokovnostjo dela zavezanca s področja dela posamezne inšpekcije. Tematski nadzori so se pri zavezancih opravljali na delu posameznega področja inšpekcije, ki z vidika uresničevanja posameznega materialnega predpisa, predstavlja posebno problematiko, ali pa z namenom pridobivanja podatkov o realnem stanju kot posnetek stanja, na določenem upravnem področju. Glede na način izvedbe so posamezne inšpekcije opravljale tako napovedane kot tudi nenapovedane inšpekcijske preglede. Z namenom preverjanja ali so zavezanci v določenem roku izpolnili odrejene inšpekcijske ukrepe za odpravo ugotovljenih nepravilnosti pa so se izvajali kontrolni inšpekcijski pregledi.

Inšpektorat je obravnaval prijave, pobude, pritožbe in obvestila, ki jih je prejel od fizičnih ali pravnih oseb. Glede na sume kršitev, ki so izhajali iz prejetih dopisov, so se uvedli izredni inšpekcijski nadzori. Zaradi obvladljivega števila prejetih prijav so se prijave obravnavale tekoče.

Inšpektorat je izvedel različne usmerjene akcije na področjih, kjer so bile v preteklem obdobju ugotovljene večje nepravilnosti in na področjih, kjer na novo nadzor določa sprememba posamezne področne zakonodaje. Glede na področje nadzora se je Inšpektorat aktivno vključeval tudi v skupne akcije različnih Inšpektoratov RS in s tem nadaljeval z že vzpostavljeno prakso.

1.1 REALIZACIJA FINANČNEGA NAČRTA

Proračunska postavka		Sprejeti proračun 2017	Veljavni proračun 2017	Realizacija 2017
29091	Investicije in vzdrževanje	200.000	91.510	91.510
13008	Materialni stroški	414.928	281.285	276.047
13008	Plače	3.215.000	2.833.636	2.827.932
153209	Izvrševanje inšpekcijskih odločb - energetika	10.000	0	0
153210	Izvrševanje inšpekcijskih odločb - promet	20.000	0	0
153211	Stvarno premoženje - sredstva	2.500	6.576	0
153212	Odškodnine iz naslova zavarovanj	500	326	0
95651	Najemnina poslovnih prostorov	0	376	376
Skupaj (EUR)		3.862.928	3.213.709	3.195.865

290910 - Investicije in investicijsko vzdrževanje državnih organov

Sredstva na proračunski postavki Investicije in investicijsko vzdrževanje državnih organov so bila porabljena za nemoteno delovanje Inšpektorata v skladu z načrtom nabav in gradenj za leto 2017. V letu 2017 so porabo investicijskih stroškov predstavljali izdatki za nakup novih službenih vozil, nadgradnjo službenih vozil, nadgradnja programske opreme Tahoscan ter podaljšanje licence, nabava OCTET programske in strojne opreme, klimatska naprava, ter nabava mobilnih telefonskih aparatov vse v skladu z načrtom nabav.

13008 - Materialni stroški

Sredstva na proračunski postavki Materialni stroški so bila porabljena za nemoteno delovanje Inšpektorata. V letu 2017 so porabo materialnih stroškov predstavljali izdatki za obratovalne stroške, ki so nastali v decembru 2016 računi pa so bili izdani v letu 2017, najemi parkirišč in fotokopirnih strojev, sredstva namenjena kritju stroškov komunikacije, plačilo poštnih storitev, sredstva namenjena za pisarniški material, stroški goriva in servisiranja, vzdrževanje in registracija službenih vozil, stroški službenih potovanj, zdravniških pregledov in drugih operativnih odhodkov.

13008 – Plače

Sredstva na postavki za plače so bila porabljena v višini 99,80 %, določenih v veljavnem proračunu 2017.

2 SLUŽBA ZA SKUPNE IN PRAVNE ZADEVE

V Službi za skupne in pravne zadeve (v nadaljevanju Služba) se izvajajo naloge, ki se nanašajo na zagotavljanje:

- pogojev za delo Inšpektorata kot celote,
- naloge administrativno - tehničnega, kadrovskega in finančnega poslovanja,
- naloge pravne pomoči pri vodenju postopkov,
- naloge enotnega delovanja administracije ter
- dela na področju upravljanja z dokumenti in dokumentarnim gradivom na nivoju celotnega Inšpektorata.

V letu 2017 je Služba prvenstveno izvajala naloge, ki se nanašajo na zagotavljanje pogojev za delo Inšpektorata kot celote. Izvedene naloge so bile vezane na pridobitev poslovnih prostorov, osnovnih sredstev (vozila, računalniška oprema,...), drugih sredstev in opreme potrebnih za ustrezno in varno opravljanje delovnih nalog vseh zaposlenih (osebna varovalna oprema, delovna oprema). Inšpektorat opravlja delo na 14 lokacijah (sedežu organa in 13 inšpekcijskih pisarnah), pri čemer je bilo potrebno za nemoteno delovanje poskrbeti za zagotovitev formalnopravnega obratovanja poslovnih prostorov.

Zaposleni v okviru Službe skrbijo za redno vzdrževanje službenih vozil kot tudi njihovo morebitno zamenjavo, zagotavljajo nemoteno delovanje informacijskih sistemov in računalniške opreme, saj vsi zaposleni pri svojem delu uporabljajo osebne računalnike, inšpektorji na terenu pa tudi prenosne računalnike, tiskalnike in drugo specialno opremo, ki je nujna za izvajanje delovnih nalog.

Glavne naloge kadrovskega poslovanja se nanašajo na načrtovanje, izbiro, razvoj in izobraževanje kadrov, kamor sodi tudi zaposlovanje in napredovanje javnih uslužbencev. Na kadrovsko področje sodi tudi sodelovanje pri pripravi delovnopravnih in organizacijskih aktov s področja ravnanja s kadrovskimi viri. Kadrovske delo Službe pripravlja tudi analize in strokovne podlage kadrovskih načrtov ter podlage za odločanje o pravicah in obveznostih javnih uslužbencev.

Finančno poslovanje zajema predvsem načrtovanje, spremljanje in kontrolo porabe finančnih sredstev Inšpektorata (zbiranje, urejanje in priprava finančne dokumentacije). V okviru finančnega poslovanja se pripravljajo finančni načrti (proračun, načrt nabav in gradenj) in se spremlja njihova realizacija. V finančno poslovanje sodijo tudi druge naloge, pomembne za nemoteno delovanje Inšpektorata, kot je sodelovanje pri postopkih javnih naročil, spremljanje pogodbenih obveznosti ter obdelava finančnih dokumentov.

Naloge pravne pomoči in podpore se nanašajo na nudenje pravne pomoči v zvezi z uporabo materialnih ter procesnih predpisov v inšpekcijskih in prekrškovnih postopkih. V okviru pravne podpore se oblikujejo predlogi in rešitve za sistemsko izvrševanje inšpekcijskega nadzora v okviru predpisov, ki jih nadzira Inšpektorat. Prav tako se pripravljajo osnutki internih aktov, izvajajo se postopki javnih naročil vključno s pripravo pogodb, spremlja se nastajajoča zakonodaja ter aktivno sodeluje pri pripravi zakonskih in podzakonskih predpisov.

Pri opravljanju del in nalog Inšpektorata nastaja ogromno dokumentov in dokumentarnega gradiva, za katerega je potrebno v skladu z veljavno zakonodajo zagotoviti učinkovito, zakonito in enotno evidentiranje, hrambo in uničenje. Služba je tako skrbi tudi za predpisano upravljanje dokumentov in dokumentarnega gradiva na nivoju celotnega Inšpektorata.

Uspešno izvedene naloge s strani Službe se odražajo v večji učinkovitosti inšpekcijskega nadzora s strani inšpektorjev, podredno večjem spoštovanju zakonskih in podzakonskih določb.

2.1 POSTOPKI JAVNIH NAROČIL

V letu 2017 je bilo v okviru skupnih javnih naročil sklenjenih devet pravnih aktov v skupni višini 151.444,57 evrov. V okviru finančno-materialnega poslovanja je Inšpektorat izvedel 113 postopkov evidenčnih naročil. Skupno je bilo v teh postopkih prevzetih obveznosti v višini 165.768,63 evrov.

V okviru vseh javnih naročil prevzetih obveznosti v skupnem znesku 317.213,20 evrov.

2.2 IZTERJAVE GLOB, SODNIH TAKS IN STROŠKOV IZVRŠB

Inšpektorat je v postopku prisilne izterjave izvršljivih odločitev (odločbe in sklepi), v obdobju od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017, posredoval na Finančno upravo RS, krajše FURS, 138 predlogov za prisilno izterjavo, v skupni višini 178.871,10 evrov. Od tega je bilo izterjanih 55.297,59 evrov.

Predlogov za prisilno izterjavo v prekrškovnih zadevah je bilo, posredovanih na FURS Murska Sobota, 127 v skupni višini 169.835,00 evrov, od tega izterjanih skupaj 47.171,05 evrov.

Predlogov za prisilno izterjavo v upravnih zadevah, posredovanih na FURS Celje, 11 v skupni višini 9.036,10 evrov, od tega izterjanih skupaj 1.266,54 evrov.

Vrsta terjatve	Višina terjatve	Izterjane terjatve	Število predlogov
Upravna	9.036,10 evrov	8.126,54 evrov	11
Prekrškovna	169.835,00 evrov	47.171,05 evrov	127
Skupaj	178.871,10 evrov	55.297,59 evrov	138

2.3 DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA

Na podlagi Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14 in 19/15 – odl. US, v nadaljevanju ZDIJZ) organ posreduje informacije javnega značaja (v nadaljevanju IJZ) fizičnim in pravnim osebam, za katere zaprosijo, seveda ob pogoju, da te informacije zadostijo zakonski dikciji IJZ. Osnovni podatki in informacije glede IJZ so objavljeni na spletni strani organa.

V letu 2017 je organ obravnaval (rešil) 9 zahtev za dostop do informacij javnega značaja, od katerih je bilo v celoti ugodeno 2 zahtevam, delno ugodeno 4 zahtevam, v celoti zavrnjene zahteve pa so bile 3. Zoper odločbe organa sta bili v letu 2017 vloženi dve pritožbi na Informacijskega Pooblaščenca.

2.4 DRŽAVNO PRAVOBRANILSTVO RS

Državno pravobranilstvo RS (DPRS) je pravosodni organ, ki zastopa Republiko Slovenijo, njene organe in upravne organizacije v sestavi, ki so pravne osebe pred sodišči in upravnimi organi. DPRS je v letu 2017 zastopal IRSI v enem sodnem postopku kot tožeča stranka z nasprotnim tožbenim zahtevkom (tožena stranka).

2.5 MEDIJI

V letu 2017 je Inšpektorat medijem samostojno posredoval 35 odgovorov na novinarska vprašanja, od tega s področja dela:

- Inšpekcije za ceste, železniški promet, žičniške naprave in smučišča 11 odgovorov,
- Inšpekcije za cestni promet 5 odgovorov,
- Inšpekcije za energetiko in rudarstvo 8 odgovorov.

Za pripravo skupnega medijskega odgovora več državnih organov je Inšpektorat posredoval na Ministrstvo za infrastrukturo 11 odgovorov na novinarska vprašanja.

Inšpektorat svoje odgovore od leta 2013 objavlja na svoji spletni strani.

3 INŠPEKCIJA ZA CESTNI PROMET

Inšpekcija za cestni promet je inšpekcijske nadzore na sedežu zavezancev in na terenu opravljala v skladu z letnim in mesečnimi načrti ter obdobjno načrtovanimi akcijskimi tematskimi nadzori. Pri izdelavi le teh so bile upoštevane smernice ministrstva, predvsem pa obveznosti, ki izhajajo iz predpisov EU, ki se nanašajo na prevoze potnikov in blaga, »socialno zakonodajo« in tehnično brezhibnost vozil v cestnem prometu ter potreb po pristojnem nadzoru upoštevajoč zakonodajna pooblastila ter stanje in razmere v Republiki Sloveniji.

3.1 PRISTOJNOSTI IN ZAKONODAJA

V skladu s pooblastili in nalogami, ki izhajajo iz nacionalnih predpisov (zakonov, uredb, pravilnikov,...), Uredb in Direktiv EU kakor tudi mednarodnih pogodb in sporazumov, inšpektorji opravljajo nadzor predvsem nad izvajanjem določb:

- Zakona o prevozih v cestnem prometu (ZPCP-2, Uradni list RS, št. 131/06, 5/07, pop., 123/08, 28/10, 49/11, 40/12-ZUJF, 57/12, 39/13, 92/15), Uredbe (ES) št. 1071/09, Uredbe (ES) št. 1072/09, Uredbe (ES) št. 1073/09, Sporazuma Interbus;
- Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih (ZDCOPMD-UPB7, Uradni list RS, št. 45/16, 62/16), Uredbe (ES) št. 561/2006, Uredbe (ES) št. 165/14, Direktive 2006/22/ES, Direktive 2002/15/ES, Direktive Komisije 2009/5/ES, AETR - Evropskega sporazuma o delu posadk vozil, ki opravljajo mednarodne cestne prevoze;
- Zakona o prevozu nevarnega blaga (ZPNB, Uradni list RS, št. 33/2006 – UPB1, 41/09, 97/10, 56/15), Evropskega sporazuma o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga (ADR), s prilogo A in B);
- Zakona o motornih vozilih (ZMV-1, Uradni list RS, št. 75/17), Uredbe (ES) 1222/2009; Uredba (EU) 168/2013, Direktive 2007/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta (s spremembami), Direktive 2009/40/ES Evropskega parlamenta in Sveta (s spremembami) ter ter Direktive 2000/30/ES Evropskega parlamenta in Sveta (s spremembami);
- Zakona o voznikih (Zvoz-1, Uradni list RS, št. 85/16, 67/17);
- Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (ZPDZC-1, Uradni list RS, št. 32/14, 47/15-ZZSTD);
- Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP, Uradni list RS, št. 109/10, 57/12, 63/13, 68/16, 54/17, 69/17, 3/18 - odl. US);
- Bilateralnih in multilateralnih mednarodnih sporazumov s področja prevozov oseb in blaga v cestnem prometu.

3.2 INŠPEKCIJSKI NADZOR

Naloge Inšpekcije za cestni promet so zaradi pristojnosti po različnih zakonih obsežne in zelo raznolike. Inšpekcijski nadzor na področju cestnega prometa obsega nadzor izvrševanja nacionalne zakonodaje s področja prometa ter mednarodnih sporazumov, zakonodaje EU, zakonov ter drugih predpisov, ki urejajo področja: prevozov potnikov in blaga v cestnem prometu, »socialne zakonodaje«, vozil, voznikov ter prevozov nevarnega blaga.

Nadzor prevozov v cestnem prometu

Inšpektorji za cestni promet nadzorujejo izpolnjevanje in zagotavljanja enakosti pogojev dostopa na trg ter odgovornosti izvajalcev cestnih prevozov glede:

- izpolnjevanja pogojev za opravljanje dejavnosti prevozov blaga in oseb v cestnem prometu,
- izvajanja notranjih in mednarodnih prevozov potnikov,
- izvajanje notranjih in mednarodnih prevozov blaga,
- izvajanja avto taksi dejavnosti,
- nadzora nad dovolilnicami in dovoljenji,
- nadzora nad plačilnimi roki prevoznikov,
- izvajanje nadzorov nad rednim usposabljanjem voznikov.

Nadzor »socialne zakonodaje«

Inšpektorji za cestni promet nadzorujejo izpolnjevanje pogojev ter odgovornosti izvajalcev cestnih prevozov glede:

- ustreznosti razporejanja voznikov na delo in izvajanju kontrole nad delom voznikov,
- vodenja predpisanih evidenc o delu voznikov,
- spoštovanja določil, ki se nanašajo na delovni čas, odmori in počitke voznikov,
- pravilnosti uporabe tahografa,
- dela delavnic za tahografe (postopki vgradnje, preverjanja, popravil, ...),
- pravilnosti postopkov izdajatelja kartic za digitalne tahografe.

Nadzor nad področjem "motorna vozila"

Inšpektorji za cestni promet nadzorujejo izpolnjevanje pogojev ter odgovornosti pravnih subjektov, izvajalcev pooblastil ter udeležencev v cestnem prometu:

- nad strokovnimi pooblaščenimi organizacijami (zavezanci) na podlagi ZMV,
- nad tehnično brezhibnostjo vozil udeleženih v cestnem prometu, na podlagi ZMV,
- izvajanja postopkov tehničnih pregledov motornih in priklopnih vozil,
- izvajanja postopkov registracije motornih in priklopnih vozil, v pooblaščenih registracijskih organizacijah,
- nad skladnostjo vozil, njihovih delov in opreme ter delom proizvajalcev vozil in - njihovih pooblaščenih zastopnikov, distributerjev vozil in njihovih delov ter strokovnih organizacij, ki so še pooblaščene za ugotavljanje skladnosti vozil (zakonitost izdajanja potrdil o skladnosti), na podlagi ZMV.

Nadzor nad področjem "vozniki"

Inšpektorji za cestni promet nadzorujejo izpolnjevanje kadrovske in materialne pogojev ter proces pridobivanja znanja pri programih usposabljanja. Inšpektorji izvajajo nadzor na podlagi Zvoz:

- nad organizacijami za usposabljanje kandidatov za voznike motornih vozil ter voznikov,
- nad potekom izvajanja usposabljanja po programih na terenu.

Nadzor nad prevozi nevarnega blaga v cestnem prometu

Inšpektorji za cestni promet nadzorujejo izpolnjevanje pogojev ter odgovornosti izvajalcev cestnih prevozov glede:

- spoštovanja določil ZPNB in ADR sporazuma,
- dela varnostnih svetovalcev za prevoz nevarnega blaga,
- izvajanjem usposabljanj za voznike po ADR,
- izvajanjem pregledov cistern za prevoze po ADR.

3.3 INŠPEKCIJSKI UPRAVNI POSTOPEK

Inšpektorji za cestni promet so, poleg prenesenih odprtih inšpekcijskih zadev iz preteklega obdobja, v letu 2017 prejeli 123 prijav, začeli 2033 novih inšpekcijskih zadev ter zaključili 1890 inšpekcijskih zadev. Skupno je bilo v letu 2017 izvedeno 2526 inšpekcijskih pregledov.

2017	Inšpekcija za cestni promet
Število prejetih prijav	123
Število obravnavanih zadev	2283

Tako na sedežu podjetij kot na cesti se inšpekcijski nadzori izvajajo kompleksno in v eni inšpekcijski zadevi je praviloma izveden inšpekcijski pregled po več zakonskih pristojnostih predpisanih v več zakonskih aktih.

Največ inšpekcijskih pregledov je bilo opravljenih v povezavi s področjem nadzora po socialni zakonodaji na sedežu prevoznika in na cesti. Inšpekcijski upravni ukrepi se zaradi specifičnosti področja nadzora izrekajo redkeje. Večinoma se izrekajo ukrepi prepovedi vezani na voznika ali vozilo (tudi kot t.i. odredbe) ter v manjši meri kot ureditveni ukrepi ali prepovedi glede opravljanja dejavnosti.

V letu 2017 so inšpektorji za cestni promet v zvezi s postopki izdali 19 odgovorov prijaviteljem ter 166 odgovorov in dopisov drugim organom. Število odgovorov prijaviteljem je majhno kajti večina prejetih prijav je ali anonimnih ali prejetih kot odstop ali obvestilo s strani drugega organa. Zaradi sodelovanja inšpekcije z drugimi domačimi in tujimi nadzornimi organi pa je zato večje število odgovorov posredovanih drugim organom.

Zoper izrečene inšpekcijske ukrepe lahko stranke v postopku vložijo pravna sredstva. V letu 2017 je Inšpekcija za cestni promet prejela dve pritožbi zoper izdane upravne akte, ki sta bili do konca poročevalskega obdobja rešeni.

Natančnejše stanje s podatki o pomembnejših dejanjih in ukrepih v okviru inšpekcijskih upravnih postopkov v letu 2017 je razvidno iz naslednje tabele:

2017	Upravna dejanja in ukrepi
Zapisnik: redni pregled	589
Zapisnik: izredni pregled	269
Zapisnik: kontrolni pregled	71
Zapisnik: cestni pregled (socialna zakonodaja)*	853
Zapisnik: TBV (tehnična brezhibnost vozil)*	163
Zapisnik o zaslišanju (ustna obravnava)	4
Zapisnik: RAPEX*	463
Zapisnik: TAHOEV (napake tahografa)*	113
Odredbe in prepovedi po ZDCOPMD in ZMV	15
Opozorila na zapisnik po ZIN	51
Odločbe	17
Število odgovorov prijaviteljem	19
Število dopisov in odgovorov drugim organom	166

Opomba:

* Gre za specialno obliko zapisnika Inšpekcije za cestni promet v inšpekcijskem pregledu.

Po tematskih sklopih oz. temeljnih nalogah je Inšpekcija za cestni promet glede na plan za leto 2017 izvedla:

Področje nadzora /število inšpekcijskih pregledov	Plan 2017	Dejansko 2017	% izpolnitve plana
Nadzor prevozov potnikov v notranjem cestnem prometu ¹⁾	260	275	106
Nadzor prevozov blaga in potnikov v cestnem prometu – na cesti ²⁾	960	1104	115
Nadzor dovolilnic in plačilnih rokov na sedežu prevoznika	20	20	100
Nadzor nad socialno zakonodajo in zapisovalno opremo (nadzori na sedežu podjetij) ³⁾	360	378	105
Nadzor delavnic za kontrolo tahografov ⁴⁾	20	32	160
Nadzor po ZPNB (nevarnega blaga po ADR)	30	31	103
Nadzor po ZMV (strokovne organizacije za tehnične preglede, registracijske organizacije, skladnost,...)	100	102	102
Nadzor po ZMV (postopki v sistemu RAPEX, odpoklici,...) ⁵⁾	300	463	154
Nadzor pooblaščenih organizacij za usposabljanje učiteljev predpisov in voženj ter kandidatov za voznike motornih vozil	100	105	105
Nadzor pooblaščenih centrov in programov za usposabljanje voznikov v sistemu kvalifikacij voznikov (po ZPCP-2) ⁶⁾	20	16	80
SKUPNO ŠTEVILO:⁷⁾	2170	2526	116

Opombe:

¹⁾ Zajeto je število inšpekcijskih pregledov potnikov v notranjem cestnem prometu (linijski, občasni in taksi prevozi).

²⁾ Zajeto je število inšpekcijskih pregledov, ki se opravijo na cesti nad prevozi po pristojnostih iz ZPCP-2 (licence, dovolilnice in dovoljenja v blagovnem in potniškem prometu), ZDCOPMD (časi vožnje in počitkov voznikov ter uporaba zapisovalne opreme) ter ZMV (cestni pregled tehnične brezhibnosti vozil). Višje število nadzorov na cesti od načrtovanega je zaradi izvedbe izrednih skupnih aktivnosti z ostalimi nadzornimi organi (sodelovanje v dvodnevem kontinuiranem nadzoru policije ter izvedba mednarodnega sodelovanja s tujimi nadzornimi organi in policijo v obliki nadzorov v cestnem prometu).

³⁾ Obveznost določena z Direktivo ES/22/2006 glede števila pregledanih delovnih dni voznikov na sedežu podjetij za leto 2017 v obsegu 127.000 pregledov delovnih dni voznikov je presežena (pregledanih 137.312 delovnih dni voznikov).

⁴⁾ Planirano število inšpekcijskih pregledov je preseženo zaradi več izvedenih izrednih nadzorov na podlagi preverjanja prijave nepravilnosti v sistemu TAHOEV.

⁵⁾ Bistveno odstopanje nadzorov od načrtovanega obsega je posledica nadpovprečnega povečanja odpoklicev vozil v sistemu RAPEX.

⁶⁾ Manjše število inšpekcijskih pregledov kot je bilo planirano je posledica več kot polletne odsotnosti inšpektorja, ki je prvenstveno zadolžen za to področje nadzora.

⁷⁾ V letu 2017 je planirani obseg nadzorov v celoti presežen za približno 16 %. Odstopanje od plana je predvsem posledica iz razlogov, navedenih v opombi pod točko ²⁾ in ⁵⁾.

Znotraj temeljnih nalog so se preverjali posamezni segmenti opisani s ključnimi besedami:

Inšpekcijski pregled po ključnih besedah	Število preverjanj
Licenca prevozniki oseb	36
Licenca prevozniki blaga	99
Usposabljanje voznikov, TK	14
Prevoz potnikov notranji	21
Prevozi dovolilnice	3
Prevozi plačilni rok	14
Postaje in postajališča	2
Socialna zakonodaja	184
Delavnice za tahografe	17
Certifikati za tahografe	15
Šole vožnje	23
Registracija vozil	8
Strokovne organizacije za tehnične preglede	40
Registracijske organizacije	12
Skladnost vozil, delov in opreme	15
Rapex	429
Varstvo potrošnikov in varnost proizvodov	3
ADR nevarno blago	21
Delo na črno	2
Teren – prevoz oseb notranji	97
Teren – prevoz oseb mednarodni	29
Teren – prevoz oseb taksi	156
Teren – prevoz blaga notranji	79
Teren – prevoz blaga mednarodni	388
Teren – socialna zakonodaja	763
Teren – tehnična brezhibnost vozil	238
Teren – strokovne organizacije ta tehnične preglede	11
Teren – šola vožnje	78

3.4 PREKRŠKOVNI POSTOPEK

Inšpektorji za cestni promet so v letu 2017 uvedli nekaj obsežnejših prekrškovnih postopkov vezanih na inšpekcijske zadeve obravnavane koncem leta 2016 ter skupno obravnavali 657 prekrškovnih zadev od tega 20 na predlog drugega organa. V zadevi se lahko vodi več prekrškovnih postopkov. Pri reševanju prekrškovnih zadev iz tekočega leta in predhodnega obdobja je bilo s strani inšpektorjev za cestni promet na terenu in na sedežih zavezancev ter po reševanju prekrškovnih zadev na predlog predlagatelja v letu 2017 prekrškovno ukrepano, kot sledi iz preglednice.

Št. prekrškovnih postopkov	Št. opozoril	Št. PN	Št. odločb - globa	Št. odločb - opomin	Št. odločitev o ZSV
657	214	767	51	21	7

V prekrškovnih postopkih so bile v letu 2017 izrečene globe v skupni vrednosti 1.169.600 evrov. Finančna učinkovitost Inšpekcije za cestni promet je razvidna iz spodnje tabele:

2017	Prekrškovna globa v €
Skupna vrednost izrečenih glob	1.169.600
Plačilo terjatev	498.237,50
Plačilo s 50% popustom	479.302,50

Podatki o znesku izrečenih glob v letu 2017 so znatno preseženi glede na načrtovano in doseženo v nizu predhodnih let, razen izjeme leta 2016. Razlog je v prekrškovni realizaciji obsežnejših inšpekcijskih zadev, ki so bile izvedene v zvezi ugotavljanja goljufij in prikrivanja podatkov po ZDCOPMD (manipuliranje s tahografi, neskladnosti pri evidencah delovnega časa ter prenosi in hramba podatkov iz tahografov).

3.5 AKCIJE V LETU 2017

V letu 2017 je bilo opravljenih več poostrenih obdobjnih tematskih nadzorov v obliki izvedbe akcij Inšpekcije za cestni promet. Akcije so bile izvedene v samostojni izvedbi inšpektorjev za cestni promet ali v sodelovanju z ostalimi nadzornimi službami. Akcije so potekale v rednem, pa tudi izven rednega delovnega časa inšpektorjev, izvajale pa so se na sedežu zavezancev in na terenu (cesta, terenske lokacije zavezancev).

Akcije so bile izvedene po ciljnih tematikah z namenom zagotavljanja varnosti v cestnem prometu, zagotavljanja ustreznosti skladnosti in označevanja izdelkov za vozila (gume) ter ugotavljanja in preprečevanja večjega obsega kršitev določb ZPCP-2, ZPDZC-1, ZDCOPMD in ZMV pri izvajanju različnih oblik prevozov v cestnem prometu (prevoz potnikov in blaga v mednarodnem in domačem prometu, pregledi tehnične ustreznosti vozil na terenu, ipd).

V letu 2017 so bile po tematici nadzora izvedene samostojne akcije nadzora:

- nadzor prevoza šoloobveznih otrok po ZPCP-2 (skupno 2 akciji - nadzor prevoza šoloobveznih otrok ob začetku in koncu šolskega leta);
- nadzor označevanja pnevmatik po ZMV (2 akciji);
- nadzor tehničnih pregledov traktorjev na terenu (1 akcija);
- nadzor izpolnjevanja pogojev po ZPCP s strani rent-a-car podjetij kot ponudnikov prevozov potnikov (1 akcija);

in rednih obdobjnih aktivnosti, ki so potekale v sodelovanju z drugimi nadzornimi organi po predhodnem mesečnem planiranju:

- nadzor taksi prevozov (policija, MIRS, FURS, TIRS);
- koordinirani nadzori prevozov v cestnem prometu na cesti (policija, FURS).

Preglednica sklepnih ugotovitev s podatki o dejanjih in ukrepih v okviru izvedenih akcij:

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Nadzori prevoza »šoloobveznih otrok«	Število izvedenih pregledov	55	<i>Upravni ukrepi:</i> 2x odločba prepoved uporabe vozila – vozilo za prevoz skupine otrok brez tahografa <i>Kršitve:</i> ZPCP-2 – neoznačenost vozila; ZDCOPMD - neupoštevanje počitkov voznika, neuporaba preklopnih mehanizmov; ZMV – vozilo ni izpolnjevalo tehničnih zahtev za namen uporabe vozila.
	Število upravnih ukrepov	2 x odločba prepovedna	
	Število in vrsta prekrškovnih sankcij	9x PN globa 7x opozorilo	
Nadzori tehničnih pregledov traktorjev na terenu	Število izvedenih pregledov	6	<i>Upravni ukrepi:</i> - <i>Kršitve:</i> Nepravilnosti pri izvajanju postopka TP s strani strokovne organizacije
	Število upravnih ukrepov	-	
	Število in vrsta prekrškovnih sankcij	2x PN globa	
Nadzori »označevanja pnevmatik«	Število izvedenih pregledov	11	<i>Upravni ukrepi:</i> Pomanjkljivosti pri označitvi pnevmatik (ZMV). <i>Kršitve:</i> Pomanjkljivosti pri označitvi pnevmatik
	Število upravnih ukrepov	2x opoz ZIN	
	Število in vrsta prekrškovnih sankcij	3x opozorilo	
Nadzor izpolnjevanja pogojev po ZPCP s strani rent-a-car podjetij kot ponudnikov prevozov potnikov	Število izvedenih pregledov	8	<i>Upravni ukrepi:</i> ZPCP-2 – prepoved uporabe vozila za izvajanje prevozov v cestnem prometu brez licence, ZMV – ureditev vpisa namena uporabe v prometnem dovoljenju. <i>Kršitve:</i> ZPCP-2 – opravljanje prevozov potnikov brez licence, ZPCP-2 – voznik v vozilu nima izvoda licence; ZMV – v PD nima vpisa namena uporabe (3x opomin).
	Število upravnih ukrepov	1x odločba 3x opoz ZIN	
	Število in vrsta prekrškovnih sankcij	4x odločba 3x PN globa	

3.6 OSTALO

Mednarodno sodelovanje

Inšpektorji za cestni promet sodelujejo v združenjih ECR (*Euro Controle Route*) in preko MZI v CORTE (*Confederation of Organisations in Road Transport Enforcement*) ter bilateralno s sorodnimi inšpekcijami sosednjih držav, predvsem Madžarske in Hrvaške s cilji: poenotenja izvajanja zakonodaje ES s strani nadzornih organov, usposabljanja in izmenjave izkušenj. Sodelovanje poteka v obliki srečanj, delavnic, seminarjev ter neposredne udeležbe v mednarodnih aktivnostih na terenu. Poleg tega je inšpekcija vključena v mrežo nadzora potencialno nevarnih proizvodov RAPEX (za področje vozil in njihovih delov). V letu 2017 smo se udeležili 3 sestankov delovnih skupin organizacije ECR, ter ECR konference. Udeležili smo se še dveh strokovnih usposabljanj v organizaciji ECR (manipulacije s tahografi in ravnanje z nevarnim blagom) ter mednarodnega nadzora v okviru ECR (strokovna delavnice s kombinacijo operativne izvedbe nadzorov na terenu). V mednarodnem sodelovanju so bili izvedeni trije kombinirani enodnevni skupni nadzori z madžarsko inšpekcijo ter trije kombinirani enodnevni skupni nadzori s hrvaško inšpekcijo za cestni promet.

V organizaciji IRSI je bilo v septembru 2017 uspešno izvedeno mednarodno sodelovanje z nadzori v cestnem prometu. V sodelovanju z nadzornimi organi iz Hrvaške, Madžarske, Nemčije in Češke Republike in slovensko policijo je tri zaporedne dni na več nadzornih točkah potekal poostren nadzor prevozov v cestnem prometu, v katerem so bile preko praktičnega dela izmenjane prakse, metode in tehnike predvsem s področja odkrivanja goljufij s tahografi in ad-blue sistemi ter preverjanja tehnične ustreznosti vozil.

Priprava poročil

Inšpekcija za cestni promet IRSI je zadolžena za pripravo poročil, ki se preko MZI sporočajo Evropski Komisiji vsaki dve leti in sicer za področje »socialne zakonodaje« in »tehnične brezhibnosti vozil«. V letu 2017 sta bili pripravljeni poročili za obdobje let 2015 – 2016.

Nadalje Inšpekcija za cestni promet poroča drugim državam članicam Evropske Skupnosti podatke o kršitvah po »socialni zakonodaji« za vsako polletno obdobje.

Druge zadolžitve

Posamezni inšpektorji so bili v letu 2017 poleg rednih inšpekcijskih zadolžitev vključeni v aktivnosti: strokovnega sodelovanja pri pripravi sprememb zakonodaje (ZMV), v mednarodno sodelovanje, pripravo podlag za posodabljanje programskih orodij za potrebe inšpekcije idr.

4 INŠPEKCIJA ZA CESTE, ŽELEZNIŠKI PROMET, ŽIČNIŠKE NAPRAVE IN SMUČIŠČA

4.1 INŠPEKCIJSKI NADZOR CEST

Inšpektorji za ceste delujejo v okviru Inšpekcije za ceste, železniški promet, žičniške naprave in smučišča IRSI. Osrednje področje inšpekcijskega nadzora se nanaša na izvajanje nadzorov na področju državne cestne infrastrukture in zagotavljanja prometne varnosti na njej. Inšpekcijski nadzori pri zavezancih so se v veliki večini izvajali na terenu skladno z letnim načrtom dela in na podlagi aktualnih potreb po nadzoru upoštevajoč zakonodajna pooblastila in stanje državne cestne infrastrukture v RS.

4.1.1 Pristojnost in zakonodaja

Skladno s pooblastili in nalogami, ki izhajajo iz nacionalnih zakonskih in podzakonskih predpisov, Uredb, Direktiv EU in tehničnih specifikacij, inšpektorji za ceste izvajajo nadzor nad izvajanjem določb:

- Zakona o cestah (ZCes-1, Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 in 46/15), Direktive 2004/54/ES, Direktive 2008/96/ES in Direktive 2010/40/EU,
- Zakona o cestninjenju (ZCestn, Uradni list RS, št. 24/15); Direktive 1999/62/ES in Direktive 2004/52/ES.

4.1.2 Inšpekcijski nadzor

Inšpektorji za ceste so v letu 2017 izvajali inšpekcijski nadzor na avtocestah, hitrih cestah, glavnih cestah, regionalnih in regionalnih turističnih cestah ter v varovalnih pasovih navedenih cest. Pri izvajanju pooblastil po določbah ZCes-1, so inšpektorji v letu 2017 glavnino nalog opravili na področju postavljanja objektov za obveščanje in oglaševanje, vzdrževalnih del na cestah in področju izvajanja zapor državnih cest.

Vzdrževanje javnih cest

Vzdrževanje državnih cest je eden izmed najpomembnejših segmentov zagotavljanja varnosti v cestnem prometu na državni cestni infrastrukturi, pri čemer je bilo to področje v zadnjih letih zaradi pomanjkanja finančnih sredstev upravljavcev in vzdrževalcev državnih cest nekoliko zapostavljeno. Medtem ko je stanje avtomobilskih in hitrih cest v Republiki Sloveniji sorazmerno dobro, je stanje ostalih državnih cest slabše. Redno vzdrževanje državnih cest je v domeni upravljavca, to je Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo, krajše DRSI, Inšpektorat s tega dela vzdrževanja prejema določene prijave in pobude občanov za ukrepanje, kar zahteva tudi nekatere aktivnosti inšpekcije za ceste, čeprav je ukrepanje inšpektorja za ceste na tem področju zakonsko omejeno.

Inšpekcijski nadzor vzdrževanja državnih cest tako zajema preverjanje:

- rednega vzdrževanja državnih cest,
- investicijskega vzdrževanja in
- vzdrževalnih del v javno korist (rekonstrukcije).

Ogrožanje varne uporabe cest in varstvo cest

Na javnih cestah, na zemljiščih in objektih ob cestah je prepovedano izvajati ali opustiti kakršnakoli dela, ki bi lahko škodovala cesti ali ogrožala, ovirala, zmanjšala varnost promet na njih.

Inšpektorji za ceste nadzorujejo varno uporabo cest in varstvo cest, predvsem v delu, ki se nanaša na:

- gradnjo in rekonstrukcijo objektov in naprav v varovalnem pasu državnih cest,
- napeljevanje nadzemnih in podzemnih vodov ter drugih naprav v območju državnih cest in njihovega varovalnega pasu,
- prekopavanje, podkopavanje in druga dela na državnih cestah,
- opravljanje del na zemljiščih ali objektih ob državnih cestah,
- trajno ali začasno zasedbo državnih cest ali njihovega dela z različnimi ovirami,
- izvajanje ali opustitev kakršnihkoli del na državnih cestah in na zemljiščih ali objektih ob državnih cestah,
- ustrezno opremljenost s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo.

Predori

V letu 2015 so bili izvedeni inšpekcijski nadzori predorov, daljših od 500 metrov, po določilih Direktive 2004/54/ES in Uredbe o tehničnih normativih in pogojih za projektiranje cestnih predorov v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 48/06, 54/09 in 109/10). Predviden 3 letni periodični nadzor po določilih omenjene Direktive se bi izvajal v letu 2018. V letu 2017 inšpektorji niso izvedli nobenega rednega ali izrednega inšpekcijskega nadzora v predorih z namenom preverjanja konstrukcijskih značilnosti predorov, opreme predorov, vzdrževanja samih predorov kot tudi pripadajočega vozišča (vzdrževanje, obnavljanje, čiščenje, barvanje, osvetljevanje, signalizacija, prezračevanje, ipd...).

Cestninjenje

Nadzor nad cestninjenjem v Republiki Sloveniji ureja ZCestn, ki predpisuje obveznost plačevanja cestnine po prevoženem razdalji ali glede na določen čas uporabe cestninskih cest in cestninskih cestnih objektov na njih, prevoze, za katere se ta cestnina ne plačuje, cestninske razrede vozil, način določitve višine cestnine, način cestninjenja in vprašanja interoperabilnosti cestninjenja v prostem prometnem toku in nadzor nad plačevanjem cestnine.

Na podlagi določil ZCestn je Inšpektorat prekrškovni organ za kršitve, ki se nanašajo na:

- sprejem in objavo cenika cestnin za prevoženo razdaljo,
- zaračunavanja cestnine v nasprotju s cenikom,
- sprejem in objavo splošnega akta o cestninjenju,
- soglasje vlada RS k ceniku in splošnemu aktu o cestninjenju pred njegovo objavo,
- naloge upravljavca cestninskih cest v zvezi z elektronskim cestninjenjem.

Priključki na državne ceste in zagotavljanje preglednosti na državnih cestah

Z inšpekcijskimi nadzori se je preverjalo ali se priključki na državne ceste gradijo, rekonstruirajo in ali so zgrajeni ter vzdrževani skladno s predpisi, ki urejajo javne ceste. Prav tako se je preverjalo ali je bilo zagotovljeno polje preglednosti skladno s predpisi, ki urejajo javne ceste. Inšpekcijski nadzor je zajemalo preverjanje izvajanja predpisanih ukrepov in pogojev pri:

- gradnji, rekonstrukciji in vzdrževanju različnih priključkov občinskih kategoriziranih, nekategoriziranih in individualnih dovoznih cest ter pristopov do objektov ter zemljišč, na državne ceste,
- zagotavljanju preglednosti na notranji strani cestnih krivin, v bližini križišč in priključkov na državnih cestah.

Zapore cest

Dela na državni cesti ali ob njej, ki vplivajo na promet na tej cesti in jo je potrebno zaradi tega delno in popolno zapreti za promet, se lahko opravljajo le z dovoljenjem za zaporo ceste. Dovoljenje za zaporo ceste je potrebno pridobiti tudi za športne in druge prireditve na glavnih in regionalnih cestah, medtem ko take prireditve na avtocestah in hitrih cestah niso dovoljene. Pri inšpekcijskem nadzoru nad zaporami cest se je preverjalo predvsem:

- obveščanje pristojnih institucij in inšpekcije za ceste o prvi postavitvi zapore in o preusmeritvi prometa ter o vsaki spremembi zapore,
- vzpostavljane zapore za ceste po izdanem dovoljenju (čas, kraj, faza,...),
- postavljanje začasnih prometnih signalizacij in prometne opreme (po elaboratu začasnih prometnih ureditev),
- vzdrževanje in dopolnjevanje zapore ceste,
- odstranjevanje zapore za ceste.

Obveščanje in oglaševanje ob državni cesti

Postavljanje objektov za obveščanje in oglaševanje v območju državne ceste zunaj naselja je praviloma prepovedano, vendar se postavitve tovrstnih objektov, ki so opredeljeni kot enostavni objekti v določenih zakonskih izjemah dovoljuje. V naselju se objekti za obveščanje in oglaševanje ob državnih cestah lahko postavljajo le izven preglednega polja, pregledne berme, preglednostnega prostora in območja vzdolž vozišča ceste, predpisanega za postavitve prometne signalizacije. Inšpekcijski nadzor obveščanja in oglaševanja ob državnih cestah se je največkrat izvajal na podlagi prejetih prijav in pobud občanov, različnih civilnih združenj, vzdrževalcev, koncesionarjev in upravljavcev državnih cest, ter občin in je bil usmerjen v nadzor postavljanja reklamnih tabel, obešank, vitrin, napisov in drugih nepremičnih ter premičnih objektov in naprav za slikovno ali zvočno obveščanje in oglaševanje v varovalnem pasu državnih cest. Prav tako je bil nadzor usmerjen v preverjanje izpolnjevanja pogojev iz izdanih soglasij upravljavca ceste, in posledično izpolnjevanja pogojev Pravilnika o projektiranju.

4.1.3 Inšpekcijski upravni postopek

Inšpektorji za ceste so, poleg 323 prenesenih odprtih inšpekcijskih zadev iz preteklega obdobja, v letu 2017 prejeli 339 prijav, začeli 617 novih inšpekcijskih zadev ter zaključili 489 inšpekcijskih zadev. Skupno je bilo v letu 2017 izvedeno 1121 inšpekcijskih pregledov. Glavnina inšpekcijskih nadzorov je bilo izvedena na področju obveščanja in oglaševanja ob državnih cestah, s področja varstva cest, vzdrževanja cest in nadzora zapor na državnih cestah.

2017	Inšpekcija za ceste
Število prejetih prijav	339
Število obravnavanih zadev	940

Glede inšpekcijskih ukrepov se zaradi specifičnosti nadzorovanega področja izrekajo večinoma ureditveni ukrepi z izrekom opozorila na zapisnik po določilih ZCes-1, v manjši meri pa tudi prepovedni ukrepi z odločbami. Na področju obveščanja in oglaševanja so inšpektorji v večini primerov izdajali ukrepe z odločbami. Zaradi povečanega števila izdanih upravnih odločb so v letu 2017 inšpektorji za ceste prejeli 66 pritožb zoper izdane upravne akte in 59 odločitev drugostopenjskega organa, vezanih na vložena pravna sredstva, s katerimi so bile pritožbe zavezancev v celoti zavrjene v 58 primerih, zgolj v 1 primeru pa je organ II. stopnje ugodil pritožbi in odpravil akt oziroma ukrep inšpektorja.

Natančnejše stanje s podatki o pomembnejših dejanjih in ukrepih v okviru inšpekcijskih upravnih postopkov v letu 2017 je razvidno iz naslednje tabele:

2017	Upravna dejanja in ukrepi
Zapisnik: redni pregled	273
Zapisnik: izredni pregled	366
Zapisnik: kontrolni pregled	450
Zapisnik: o zaslišanju (ustna obravnava)	19
Odločba	127
Opozorilo po ZCes-1 oz. ZIN (upravno)	100
Sklep: dovolitev izvršbe	45
Sklep: o denarni kazni	23
Zaključene upravne izvršbe	34
Pritožbe	66
Rešene pritožbe	59
Znesek izrečenih denarnih kazni	27.000 €

Po tematskih sklopih oz. temeljnih nalogah je inšpekcija za ceste glede na plan za leto 2017 izvedla:

Področje nadzora / število inšpekcijskih pregledov	Načrt dela 2016	Realizacija 2016	% izpolnitve načrta
Vzdrževalna dela na cestah	50	128	256
Varstvo javnih cest	350	169	48,3
Predori	5	0	0
Priključki na državne ceste	50	70	140
Zapore cest	100	162	162
Obveščanje in oglaševanje ob državni cesti	300	355	118,3
Prometna signalizacija, prometna oprema in naprave ter ukrepi za umirjanje prometa	120	98	81,7
Zagotavljanje preglednosti na državnih cestah	150	87	58
Varna uporaba ceste	25	52	208
SKUPNO ŠTEVILO:	1150	1121	97,5

Iz navedenih podatkov izhaja, da načrtovan obseg inšpekcijskih nadzorov ni bil v celoti dosežen. Vzrok za to je večje število izvedenih zahtevnejših inšpekcijskih postopkov v letu 2017 zlasti iz naslova povečanja števila prijav, ki so se nanašale na postavljanje objektov za obveščanje ter oglaševanje ob državnih cestah in ovirano preglednost z različnih priključkov na državne ceste, kar pa je razvidno iz povečanega števila izdanih inšpekcijskih odločb, povečanega števila pritožb in tožb zoper izdanih odločb, ter odločanju o različnih vlogah zavezancev. V primerjavi z lanskoletnim poročilom, je bilo v letu 2017 število izdanih odločb povečano za približno 60%, prav tako je bilo za 100% povečano število uvedenih izvršilnih postopkov, ter izrečenih denarnih kazni (prisiljevanje). Vzrok, da načrtovan obseg nadzorov v letu 2017 ni bil izpolnjen je iskati tudi v daljših bolniških odsotnostih inšpektorjev za ceste.

Pri inšpekciji za ceste ključne besede sovpadajo s temeljnimi nalogami.

4.1.4 Prekrškovni postopek

Ukrepi, ki so jih v prekrškovnih postopkih izrekli inšpektorji za ceste, na podlagi ugotovljenih kršitev določb ZCes-1, so se nanašali predvsem na:

- izvajanje prepovedanih posegov in dejanj, ki ogrožajo državne ceste in promet na njih;
- izvedbo delnih ali popolnih zapor cest brez potrebnih dovoljenj;
- gradnjo ali rekonstrukcijo priključkov brez soglasij ali v nasprotju s pogoji iz soglasij,
- obveščanje in oglaševanje ob državnih cestah brez potrebnih soglasij ali v nasprotju s pogoji soglasja in
- drugih posegov na cesti ter v varovalnem pasu cest (ob cestah), ki se izvajajo brez potrebnih soglasij oziroma dovoljenj.

V letu 2017 je bilo tako uvedenih 108 prekrškovnih zadev, brez izrečenih opozoril. Natančnejši podatki o prekrškovnih ukrepih inšpektorjev za ceste so razvidni iz naslednje tabele:

Št. prekrškovnih postopkov	Št. opozoril	Št. PN	Št. odločb - globa	Št. odločb - opomin	Št. odločitev o ZSV
108	89	20	32	30	6

Finančno stanje prekrškovnih postopkov, ki so jih vodili inšpektorji za ceste je razvidno iz spodnje tabele:

2017	Prekrškovna globa v €
Skupna vrednost izrečenih glob	82.900
Plačilo terjatev	35.250
Plačilo s 50% popustom	30.750

4.1.5 Akcije v letu 2017

Skladno s predvidenimi ukrepi iz Resolucije o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za obdobje 2013 – 2022 (Uradni list RS, št. 39/13) in Osnutka obdobjnega načrta za zagotavljanje varnosti cestnega prometa v letih 2017 in 2018, je bil IRSI, na podlagi točke 8. 1 – Cestna infrastruktura, poglavje Delo na cestah, dolžan izvesti inšpekcijski nadzor nad zaporami cest, zaradi izvajanja del ali odvijanja prireditev na državnih cestah.

Inšpektorji za ceste IRSI so zaradi zagotavljanja večje varnosti udeležencev v prometu na državnih cestah (avtocestah), v obdobju od 1.4. do 15.11.2017 izvedli poostren inšpekcijski nadzor ureditve cestnih zapor in preusmeritev prometa pri izvajanju vzdrževalnih in obnovitvenih del ter odvijanju prireditev na državnih cestah, ki so v upravljanju upravljavcev DRSI in DARS d.d.. Pri nadzoru je bil dan poseben poudarek na ugotavljanju:

- ali je bilo za zaporo na cesti izdano ustrezno dovoljenje (izjeme...),
- ali je zapora skladna s pogoji iz dovoljenja (postavitve, vzdrževanje, dopolnitev,...),
- ali je postavitve zapore na cesti skladna z elaboratom,
- ali je spoštovan dovoljeni čas trajanja zapore ceste,
- obveščanja pristojnih institucij in inšpekcije za ceste o prvi postavitvi zapore, o preusmeritvi prometa in o vsaki spremembi zapore ceste.

Akcijski inšpekcijski nadzor se je izvajal v času med 1.4. – 15.11.2017.

Preglednica sklepnih ugotovitev s podatki o ukrepih v okviru izvedene akcije:

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Inšpekcijski nadzor »zapor na cestah in preusmeritev prometa pri izvajanju vzdrževalnih in obnovitvenih del na državnih cestah«	Število izvedenih pregledov	90	Ugotovljene pomanjkljivosti in nepravilnosti so se v večini nanašale na: - pridobitev dovoljenja upravljavca ceste za postavitve zapore, - postavitve zapore ceste v nasprotju z izdanim dovoljenjem, - nepopolno prometno signalizacijo (vertikalno in horizontalno) in prometno opremo v sklopu zapore ceste in neustrezno obveščanje pristojnih institucij in inšpekcije za ceste o zaporih oziroma o spremembi postavitve zapore ceste.
	Število upravnih ukrepov	1 × ustna odločba z izrečeno začasno omejitvijo uporabe ceste in v nadaljevanju izdan pisni odpravek odločbe, 1 × odločba 31 × opozorilo na zapisnik po ZCes-1 ali ZIN	
	Število in vrsta prekrškovnih sankcij	3 × odločba o prekršku 5 × plačilni nalog in	

4.1.6 Ostalo

Inšpektorji za ceste so skozi celotno leto 2017 aktivno sodelovali v različnih komisijah in skupinah pri strokovnih pregledih ali prevzemih izvedenih del v določenih odsekih državnih cest in cestnih objektov, po ugotovljenih nepravilnostih ali po opravljenih investicijskih vzdrževalnih delih in vzdrževalnih delih v javno korist.

Zaznano je boljše sodelovanje in vključevanje inšpekcije za ceste pri pripravi sprememb in dopolnitev zakonodaje in podzakonskih predpisov s področja cest in cestninjenja. Tekom leta so bili inšpektorji za ceste aktivno vključeni v pripravo predlogov sprememb in dopolnitev več različnih podzakonskih predpisov s področja cest.

Pri izvajanju inšpekcijskega nadzora na državnih cestah po določilih ZCes-1 so inšpektorji za ceste zaznali nekaj problematičnih in neustrezno urejenih področij, ki so z uveljavitvijo ZCes-1 sicer ponudile nove in boljše rešitve, vendar se pri tem še vedno pojavljajo težave. Ugotovljene pomanjkljivosti se nanašajo predvsem na naslednje:

- problematiko zemljiškoknjižnega stanja državnih cest (na celotnem cestnem omrežju še niso vzpostavljene meje cestnih parcel – cestni svet),
- razpoložljiva finančna sredstva za vzdrževalna dela ne sledijo visokim standardom predpisov s področja varstva cest, zato se iščejo optimalne rešitve v okviru razpoložljivih sredstev,
- veliko število prijav zaradi postavljanja objektov za obveščanje in oglaševanje v varovalnem pasu državnih cest in neustrezno zakonsko urejeno področje obveščanja in oglaševanja ob javnih cestah v splošnem pomenu, tudi na območjih izven območja varovalnega pasu,
- zakonsko nedorečeno področje prodaje sezonskih izdelkov ob državnih cestah, v območju varovalnega pasu,
- nedorečena oziroma pomanjkljiva pooblastila inšpektorjev za ceste na posameznih področju nadzora po Zces-1.

V letu 2017 se je nekaj predlogov IRSI vključilo v predlog spremembe veljavnega ZCes-1 na področju nadzora objektov za obveščanje in oglaševanje, predvsem pri razširitvi pristojnosti ukrepanja ob uporabi omenjenih objektov.

4.2 INŠPEKCIJSKI NADZOR ŽELEZNIŠKEGA PROMETA

Inšpektorji za železniški promet delujejo v okviru Inšpekcije za ceste, železniški promet, žičniške naprave in smučišča IRSI. Osrednje področje inšpekcijskega nadzora se nanaša na izvajanje nadzorov spoštovanja predpisov na področju železniških sistemov in podsistemov ter zagotavljanja varnosti v železniškem prometu. Inšpekcijski nadzori pri zavezancih se v večini izvajajo na terenu, skladno z letnim načrtom dela in na podlagi aktualnih potreb po nadzoru upoštevajoč zakonodajna pooblastila in stanje železniške infrastrukture v Republiki Sloveniji.

4.2.1 Pristojnost in zakonodaja

Skladno s pooblastili in nalogami, ki izhajajo iz nacionalnih zakonskih in podzakonskih predpisov, Uredb, Direktiv EU in tehničnih specifikacij za interoperabilnost, inšpektorji za železniški promet izvajajo nadzor nad izvajanjem določb:

- Zakona o varnosti v železniškem prometu (ZVZeP, Uradni list RS, št. 56/13 – prečiščeno besedilo 91/13, 82/15, 84/15, 85/16 in 41/17), Direktive 2004/49/ES, Direktive 2007/59/EU in Direktive 2008/57/ES;
- Zakona o železniškem prometu (ZZeP, Uradni list RS, št. 84/15 – prečiščeno besedilo), Uredbe (ES) št. 1370/2007, Uredbe (ES) 1371/2007 in Direktive 2012/34/EU;
- Zakona o prevozu nevarnega blaga (ZPNB, Uradni list RS št. 33/06 – prečiščeno besedilo, 41/09, 97/10 in 56/15) in Evropskega sporazuma o mednarodnem železniškem prevozu nevarnega blaga (RID).

4.2.2 Inšpekcijski nadzor

Izvajanje nadzora inšpektorjev za železniški promet se medsebojno precej razlikuje v načinu opravljanja nadzora, ki je v veliki meri odvisen od železniškega strukturnega podsistema nadzora (infrastruktura, energija, vodenje-upravljanje in signalizacija ob progi, vodenje-upravljanje in signalizacija na vozilu ter tirna vozila) in operativnega podsistema (vodenje in upravljanje prometa, vzdrževanje in telematske aplikacije za potniški in tovorni promet), števila, vrste in velikosti subjekta nadzora. Inšpekcijski nadzori železniškega prometa obsegajo zlasti naslednja področja:

- skupna načela pri upravljanju, vodenju in nadzorovanju varnosti železniškega prometa,
- pogoje za zagotovitev, izboljšanje in razvoj interoperabilnega vseevropskega železniškega sistema za konvencionalne in visoke hitrosti,
- gradnjo, nadgradnjo, vzdrževanje in obratovanje železniškega sistema,
- spodnji in zgornji ustroj proge,
- signalno-varnostne in telekomunikacijske naprave, vključno z napravami za njihovo napajanje z električno energijo ter prostori za te naprave,
- stavbe in prostore za vodenje in urejanje prometa,
- stabilne naprave električne vleke,
- progovni pas in tirna vozila,
- izvršilne železniške delavce (strokovno usposobljenost, psihofizično sposobnost, zdravstveno sposobnost in delovni čas),
- varnostna pooblastila in varnostna spričevala,
- prevoz nevarnega blaga,
- pravice in obveznosti potnikov v železniške prometu.

Vodenje železniškega prometa

Inšpekcijski nadzor vodenja železniškega prometa zajema predvsem preverjanje:

- izvajanja ukrepov za zagotavljanje varnosti železniškega prometa,
- izpolnjevanja osnovnih pogojev, ki so določeni glede strokovne usposobljenosti, zdravstvene sposobnosti, psihofizične sposobnosti na delovnem mestu in upoštevanja predpisov o delovnem času ter razporedih dela izvršilnih železniških delavcev (razen strojevodij),
- nadzora nad izdelavo in vsebino določenih operativnih predpisov in tehnologije dela prevoznikov in upravljavca,
- izpolnjevanja pogojev iz varnostnih pooblastil.

Gradnja, rekonstrukcija in vzdrževanje železniške infrastrukture

Inšpekcijski nadzor železniške infrastrukture obsega preverjanje:

- gradenj, nadgradenj, obnov in vzdrževanja železniške infrastrukture (tiri, kretnice, gradbeni objekti),
- gradenj, nadgradenj, obnov in vzdrževanja infrastrukture na železniških postajah (peroni, območja dostopa),
- varnostne in zaščitne opreme na železniški infrastrukturi,
- zagotavljanja varnosti na različnih križanjih železniških prog in cest ter zagotavljanja ustrezne preglednosti,
- izpolnjevanja osnovnih pogojev, ki so določeni glede strokovne usposobljenosti, zdravstvene sposobnosti, psihofizičnih sposobnosti na delovnem mestu in upoštevanja predpisov o delovnem času ter razporedih dela izvršilnih železniških delavcev na področju železniške infrastrukture.

Železniška tirna vozila in elektroenergetika

Inšpekcijski nadzor obsega preverjanje:

- področja vlečnih in vlečenih železniških vozil,
- delavnic za vzdrževanje železniških vozil,
- gradenj, nadgradenj, obnov in vzdrževanja stabilnih naprav ter naprav elektrovleke,
- gradenj, nadgradenj, obnov in vzdrževanja stabilnih naprav ter naprav elektroenergetike,
- obratovalnih dovoljenj za tirna vozila, njihove nadgradnje, obnove in vzdrževanja,
- izpolnjevanja osnovnih pogojev, ki so določeni glede strokovne usposobljenosti, zdravstvene sposobnosti, psihofizičnih sposobnosti na delovnem mestu in upoštevanja predpisov o delovnem času ter razporedih dela izvršilnih železniških delavcev na področju železniških vozil in elektroenergetike.

Signalno varnostne in telekomunikacijske naprave

Inšpekcijski nadzor signalno varnostnih in telekomunikacijskih naprav vsebuje preverjanje:

- gradenj, nadgradenj, obnov in vzdrževanja signalno-varnostnih in telekomunikacijskih naprav, vključno z napravami za njihovo napajanje,
- naprav za vodenje in nadzor vlakov, ki vozijo v železniškem omrežju,
- zavarovanih nivojskih prehodov,
- izpolnjevanja osnovnih pogojev, ki so določeni glede strokovne usposobljenosti, zdravstvene sposobnosti, psihofizičnih sposobnosti na delovnem mestu in upoštevanja predpisov o delovnem času ter razporedih dela izvršilnih železniških delavcev na področju signalno varnostnih in telekomunikacijskih naprav.

Prevoz nevarnega blaga v železniškem prometu

Inšpektorji za železniški promet nadzorujejo izpolnjevanje pogojev ter odgovornosti izvajalcev glede:

- prevoza nevarnega blaga po železnicah, skladno z določili Zakona o prevozu nevarnega blaga in Evropskega sporazuma o mednarodnem železniškem prevozu nevarnega blaga (RID), pri prevoznikih, pošiljateljih in prejemnikih,
- dela izvršilnih železniških delavcev, ki sodelujejo pri prevozu nevarnega blaga v železniškem prometu,
- izpolnjevanja predpisanih pogojev za železniška vozila pri prevozu nevarnega blaga,
- ustreznosti priprave nevarnega blaga in spremljajoče dokumentacije za prevoz.

4.2.3 Inšpekcijski upravni postopek

Inšpektorji za železniški promet so, poleg 58 prenesenih odprtih inšpekcijskih zadev iz preteklega obdobja, v letu 2017 prejeli 24 prijav in uvedli inšpekcijski postopek v 346 zadevah ter zaključili 324 inšpekcijskih zadev. Skupno je bilo v letu 2017 izvedeno 364 inšpekcijskih pregledov.

2017	Inšpekcija za železniški promet
Število prejetih prijav	24
Število obravnavanih zadev	404

Glede inšpekcijskih ukrepov se zaradi specifičnosti nadzorovanega področja izrekajo tako ureditveni ukrepi z izrekom opozoril na zapisnik kot tudi prepovedni ukrepi z odločbami. V letu 2017 inšpektorji za železniški promet niso prejeli pritožb zoper izdane upravne akte.

Natančnejše stanje s podatki o pomembnejših dejanjih in ukrepih v okviru inšpekcijskih postopkov v letu 2017 je razvidno iz naslednje tabele:

2017	Upravna dejanja in ukrepi
Zapisnik: redni pregled	312
Zapisnik: izredni pregled	24
Zapisnik: kontrolni pregled	27
Zapisnik: zaslišanje	1
Odločba	23
Opozorilo po ZIN (upravno)	16
Sklep: dovolitev izvršbe	4
Sklep: denarna kazen	1

Po tematskih sklopih oz. temeljnih nalogah je inšpekcija za železniški promet glede na plan za leto 2017 izvedla:

Področje nadzora / število inšpekcijskih pregledov	Načrt dela 2017	Realizacija 2017	% izpolnitve načrta
Vodenje železniškega prometa	90	155	172,2
Gradnja, rekonstrukcija in vzdrževanja železniških objektov	90	45	50
Tirna vozila in elektroenergetika	80	86	107,5
Signalno varnostne in telekomunikacijske naprave	90	71	78,9
Prevoz nevarnega blaga v železniškem prometu	10	7	70
SKUPNO ŠTEVILO:	360	364	101,1

Načrt dela inšpektorjev za železniški promet za leto 2017 je bil v celoti dosežen. Vzrok za pomanjšan obseg nadzora na posameznem segmentu je daljša bolniška odsotnost enega inšpektorja in vključitev v delovno skupino za pripravo spremembe področne zakonodaje.

Pri inšpekciji za železniški promet ključne besede sovpadajo s temeljnimi nalogami.

4.2.4 Prekrškovni postopek

Ukrepi, ki so jih v prekrškovnem postopku izrekli inšpektorji za železniški promet na podlagi ugotovljenih kršitev določb predpisov, ki jih nadzirajo, so se nanašali predvsem na nespoštovanje predpisov s strani izvršilnih železniških delavcev in neupoštevanje prometnih pravil (ki se nanašajo na železniški promet) s strani občanov, ki jih je inšpektorat prejel kot predlog za uvedbo prekrškovnega postopka nadzornega organa.

V letu 2017 je bilo uvedenih 117 prekrškovnih zadev.

Natančnejši podatki o prekrškovnih ukrepih inšpektorjev za železniški promet so razvidni iz naslednje tabele:

Št. prekrškovnih postopkov	Št. opozoril	Št. PN	Št. odločb - globa	Št. odločb - opomin	Št. odločitev o ZSV	Št. obdolžilnih predlogov
117	11	11	55	24	0	19

Finančno stanje prekrškovnih postopkov, ki so jih vodili inšpektorji za železniški promet je razvidno iz spodnje tabele:

2017	Prekrškovna globa v €
Skupna vrednost izrečenih glob	30.500
Plačilo terjatev	8.950
Plačilo s 50% popustom	7.950

4.2.5 Akcije v letu 2017

Skladno s predvidenimi ukrepi iz Resolucije o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za obdobje 2013 – 2022 (Uradni list RS, št. 39/13) in Osnutka obdobjnega načrta za zagotavljanje varnosti cestnega prometa v letih 2017 in 2018 (točka 9.10 – Prehodi ceste čez železnice), je bil IRSI dolžan v letu 2017 izvesti inšpekcijski nadzor nad nivojskimi križanji cest in železniških prog.

Zaradi zagotavljanja večje varnosti udeležencev v cestnem in železniškem prometu je bil izveden poostren inšpekcijski nadzor na nivojskih križanjih železniških prog in cest. Inšpekcijski nadzor se je izvajal na podlagi določil ZZelP, ZVZelP in Pravilnika o nivojskih prehodih (Uradni list RS, št. 49/16) ter

ostalih podzakonskih aktih s področja železniškega prometa, ki zadevajo navedeno področje in sicer tako v javnem železniškem prometu kot tudi na industrijskih tirih. Pri tem je bil dan poseben poudarek na ugotavljanju:

- brezhibnega delovanja naprav za zavarovanje prometa na nivojskih prehodih,
- vzdrževanja naprav za zavarovanje prometa na nivojskih prehodih,
- pravilnosti in ustreznosti izvedbe ter delovanju prometne signalizacije in prometne opreme na območju nivojskih prehodov,
- zagotavljanju ustrezne preglednosti v območjih zavarovanih in nezavarovanih (pasivno urejenih) nivojskih prehodov, v progovnem in varovalnem progovnem pasu,
- izvajanju predpisanih postopkov v primeru izrednosti na nivojskih prehodih.

Poostren inšpekcijski nadzor so izvajali inšpektorji za železniški promet IRSI, v času med 1.4.2017 – 30.11.2017.

Preglednica sklepnih ugotovitev s podatki o ukrepih v okviru izvedene akcije:

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Inšpekcijski nadzor na nivojskih prehodih	Število izvedenih pregledov	29	V poostrenem inšpekcijskem nadzoru ni bilo ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti na posameznih področjih nadzora inšpektorjev za železniški promet, ki se nanašajo na nivojski prehod v sklopu industrijskega tira, vzdrževanje naprave za zavarovanje na nivojskem prehodu, strokovno usposobljenost delavcev in v povezavi z njihovimi nalogami na nivojskih prehodih.
	Število upravnih ukrepov	/	
	Število in vrsta prekrškovnih sankcij	/	

V sklopu skupne akcije glede varstva pred požarom v naravnem okolju, ki jo je organiziralo Ministrstvo za Obrambo, inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, je IRSI izvedel akcijo z namenom poostrenega inšpekcijskega nadzora varstva pred požarom v požarnovarnostnem pasu železniške proge. V okviru akcijskega plana inšpekcijskega nadzora varstva pred požarom v požarnovarnostnem pasu železniške proge, so štirje inšpektorji za železniški promet, vsak na svojem področju, v času med 15.4.2017 in 15.9.2017, izvajali inšpekcijski nadzor nad spoštovanjem določil Zakona o železniškem prometu (v nadaljevanju ZZelP, Uradni list RS, št. 99/15 – prečiščeno besedilo), 27. člena Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07, 9/11 in 83/12), tretji odstavek 69. člena Zakona o varnosti v železniškem prometu (ZVZelP, Uradni list RS, št. 56/13 – prečiščeno besedilo, 91/13, 82/15, 84/15 in 85/16) in določili Pravilnika o ukrepih varstva pred požarom v požarnovarnostnem pasu železniške proge, na tirnih vozilih in na tirnih vozilih z odprtim kuriščem. (v nadaljevanju Pravilnik, Uradni list RS, št. 63/13). Pri tem je bil poseben poudarek na:

- nadzor izdelave ocene stopnje požarne ogroženosti, (1. odstavek 3. člen)
- določitev progovnih odsekov železniških prog z veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo (1. odstavek Pravilnika)
- nadzor nad preverjanjem in dopolnjevanjem ocene stopnje požarne ogroženosti - 5 letni interval (3. odstavek 3. člen)
- izdelava elaborata za odseke z veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo (6. odstavek 3. člena).

Ukrepi varstva pred požarom za tirna vozila z odprtim kuriščem na trda goriva:

- nadzor upravljanja in delovanja v skladu z operativnimi predpisi (prvi in drugi odstavek 5. člen)
- nadzor varovalnih naprav za prestrzanje isker, tipiziran priključek, gasilska cev - vsaj 25 m (6. člen)
- ustrezno zavarovanje – požarna odgovornost za škodo, ki jo lahko z vozili z odprtim kuriščem povzroči tretjim osebam (7. člen)

Ukrepi varstva pred požarom na odsekih železniških prog z veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo in na tirnih vozilih:

- predpisovanje zmanjševanja hitrosti in obveščanje (drugi odstavek 8. člena)

- gradbeno tehnični ukrepi – nadzor vgradnje javljalnikov toplotnih preobremenitev (3. alineja prvega odstavka 9. člena)
- nadzor ali je prevoznik opravil pregled zahtev iz tretjega odstavka 9. člena ob razglasitvi velike ali zelo velike požarne ogroženosti naravnega okolja (tretji in četrti odstavek 9. člena)
- nadzor stanja proge s tirnim vozilom po prevozu vozila z odprtim kuriščem - vpeljava motornega vozila za posebne namene (10. člen)

Preglednica sklepnih ugotovitev s podatki o ukrepih v okviru izvedene akcije:

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Inšpekcijski nadzor na nivojskih prehodih	Število izvedenih pregledov	18	V poostrenem inšpekcijskem nadzoru ni bilo ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti na posameznih področjih nadzora inšpektorjev za železniški promet, ki se nanašajo na nivojski prehod v sklopu industrijskega tira, vzdrževanje naprave za zavarovanje na nivojskem prehodu, strokovno usposobljenost delavcev in v povezavi z njihovimi nalogami na nivojskih prehodih.
	Število upravnih ukrepov	2× opozorilo po ZIN	
	Število in vrsta prekrškovnih sankcij	/	

Tudi v letu 2017 sta dva inšpektorja za železniški promet izvedla poostren inšpekcijski nadzor ugotavljanja prisotnosti alkohola v organizmu izvršilnih železniških delavcev v železniškem prometu med delovnim časom, z namenom, da se zagotovi psihofizična sposobnost opravljanja dela. Inšpektorji za železniški promet so na podlagi 4. točke prvega odstavka 103. člena ZVZelP, pristojni, da sami odredijo ali opravijo preizkus z napravami ali sredstvi za ugotavljanje prisotnosti alkohola v krvi pri izvršilnih železniških delavcih. Glede na dejstvo, da so bile tovrstne nepravilnosti v inšpekcijskih postopkih večkrat že ugotovljene, je bil nadzor v tem smislu opravljen na železniških postajah, kjer je na delu hkrati večje število izvršilnih železniških delavcev v eni izmeni in pri voznikih progovnih vozil.

V okviru akcije se je poleg ugotavljanja morebitne vsebnosti alkohola pri izvršilnih železniških delavcih izvajal tudi nadzor nad:

- dolžino trajanja posamezne delovne izmene,
- počitkom med dvema zaporednima izmenama,
- primopredajo in nastopom službe izvršilnih železniških delavcev med vikendi in tehnološkimi procesi med premikom.

Preglednica sklepnih ugotovitev s podatki o ukrepih v okviru izvedene akcije:

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Inšpekcijski nadzor »psihofizičnega stanja izvršilnih železniških delavcev«	Število izvedenih pregledov	29	V poostrenem inšpekcijskem nadzoru je bila pri enem nadzoru ugotovljena prisotnost alkohola v organizmu v času opravljanja dela. Iz navedenega izhaja, da se stanje na tem področju glede na predhodne leto rahlo poslabšalo, vendar se približuje točki nič.
	Število upravnih ukrepov	1 × odločba	
	Število in vrsta prekrškovnih sankcij	1× plačilni nalog	

4.2.6 Ostalo

Tekom leta so bili inšpektorji za železniški promet aktivno vključeni v pripravo predlogov za spremembe in dopolnitve ZZelP, in novega ZVZelP.

Z namenom uskladitve in ustrezne razmejčitve pristojnosti nad nadzorom med inšpekcijo, pristojno za železniški promet in varnostnim organom v okviru Javne agencije za železniški promet je bilo v letu

2016 ustanovljena delovna skupina za pripravo spremembe zakona ZVZelP in ZZelP. V obeh skupinah je sodeloval s svojim članom (inšpektorjem za železniški promet) Inšpektorat RS za infrastrukturo. Oba predloga Predlog spremembe ZZelP in novega ZVZelP sta bila pripravljena in delovna skupina za pripravo zakona zaključena v novembru 2017.

IRSI je v letu 2017 prejel več prijav oziroma pobud za inšpekcijski nadzor gradenj in ostalih posegov v varovalni pas železniške proge, prijav slabega stanja proge, nepravilnosti na vozniških redih posledično zamude vlakov, ter drugih nepravilnosti s področja nadzora železniškega prometa.

Že v poročilu lanskega leta je IRSI opozarjal na slabo stanje železniške proge na določenih odsekih, ki se v letu 2017 niso dosti spremenila. Takšno stanje je posledica starosti vgrajenih materialov v proge, kar se kaže v dotrajanosti zgornjega ustroja proge, nepravočasno opravljenih obnov ali nadgradenj ter premajhnih vlaganj v redno vzdrževanje in investicijsko vzdrževanje. Zaradi zagotovitve varnosti prog se zahteva več vzdrževalnih del in večjo pozornost pri pregledovanju infrastrukture. Na področju zavarovanja nivojskih križanj se na državnih progah ugotavljajo izboljšave, še vedno pa ostajajo problematične regionalne proge, ki so zavarovane z mehanskimi signalno varnostnimi napravami brez možnosti daljinskega vodenja prometa. Nosilne konstrukcije voznega omrežja elektrificiranih železniških prog so na nekaterih mestih dotrajane in slabo vzdrževane. Pri vzdrževanju železniških vozil prihaja do podaljševanja rokov za vzdrževanje ali pa se določena vozila izločijo iz obratovanja. Na splošno se ugotavlja, da se kljub zagotavljanju varnosti železniških prog (znotraj predpisanih toleranc) zmanjšuje kakovost železniškega prometa, kar se odraža v številu pritožb potnikov (zamude) in naseljenih blizu prog (hrup) ter navsezadnje dokaj slabemu javnemu mnenju, ki se odraža v medijih.

Kot je bilo že v lanskoletnem poročilu zapisano se tudi v letu 2017 opozarja na poseben problem pri nadzoru nad prevozom nevarnega blaga v železniškem prometu, saj je ZPNB pričel veljati leta 2000 in bi moral biti po določilih 58. člena tega zakona, najkasneje do tega datuma objavljen tudi Pravilnik o mednarodnem železniškem prevozu nevarnega blaga RID.

4.3 INŠPEKCIJSKI NADZOR ŽIČNIŠKIH NAPRAV IN SMUČIŠČ

Inšpektorja za žičniške naprave in smučišča delujeta v okviru Inšpekcije za ceste, železniški promet, žičniške naprave in smučišča IRSI. V sklopu inšpekcijskih pregledov se je pri zavezancih izvajal nadzor na terenu nad spoštovanjem predpisov s področja obratovanja žičniških naprav in zagotavljanja varnosti na smučiščih, skladno z letnim načrtom dela in na podlagi aktualnih potreb po nadzoru, upoštevajoč zakonodajna pooblastila in tudi obstoječe varnostne ter tudi vremenske razmere.

4.3.1 Pristojnost in zakonodaja

Skladno s pooblastili in nalogami, ki izhajajo iz nacionalnih zakonskih in podzakonskih predpisov, Uredb, Direktiv EU, tehničnih specifikacij in standardov, sta inšpektorja za žičniške naprave in smučišča IRSI izvajala nadzor nad izvajanjem določb:

- Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb (ZŽNPO, Uradni list RS, št. 126/03, 56/13 in 33/14) in *Direktive 2000/9/ES*,
- Zakona o varnosti na smučiščih (ZVSmuč, Uradni list RS, št. 3/06 – prečiščeno besedilo, 17/08, 52/08 in 44/16 – ZVSmuč-1) in novega
- Zakona o varnosti na smučiščih (ZVSmuč-1, Uradni list RS, št. 44/16).

4.3.2 Inšpekcijski nadzor

Inšpekcijski nadzor žičniških naprav obsega preverjanje stanja, obratovanja in vzdrževanja žičniških naprav. Nadzorovano je bilo izvajanje varnostnih ukrepov v območju žičniških naprav, upoštevanje tehničnih standardov in normativov pri uporabi materialov ter upoštevanje toleranc pri vzdrževalnih delih, gradnjah in obnovah žičniških naprav. Nadzor je obsegal tudi izvajanje obdobjnih zakonsko predpisanih pregledov žičniških naprav in njihovih elementov, s strani pooblaščenih organizacij. Redno se je izvajal nadzor nad opravljanjem del in odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti, ki so jih ugotovljale pooblaščenice organizacije ali inšpektorja ob inšpekcijskih pregledih. Pri tem ne moremo prezreti

dejstva, da se na splošno povprečna starost žičniških naprav v RS povečuje, kar zahteva več vzdrževalnih del in večjo pozornost pri pregledovanju naprav. Skladno z določili Pravilnika o tehničnih pregledih žičniških naprav (Uradni list RS, št. 63/11, 63/12, 59/13 in 72/14), inšpektorja nadzirata izvedbo strokovno-tehničnih in posebnih pregledov, katerih izvedbo so dolžni zagotoviti upravljavci žičniških naprav. Roki za izvedbo teh pregledov pa so odvisni od vrste in starosti naprave.

Na področju inšpekcijskega nadzora smučišč se preverja ali upravljavci smučišč v zadostni meri urejajo in oskrbujejo smučarske proge, skladno s predpisi. Inšpektorja v sklopu tega nadzorujeta obratovanje smučišč, zagotavljanje varnosti na smučiščih in izpolnjevanje določb iz dovoljenj za obratovanje smučišč. V času obratovanja smučišč je bil izvajan redni nadzor nad varnostni ukrepi, ki jih morajo izvajati upravljavci smučišč za zagotavljanje varnosti uporabnikov. Obseg ukrepov za zagotavljanje varnosti na smučiščih je bil predpisan v ZVSmuč-1 in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih aktih ter v dovoljenjih za obratovanje posameznega smučišča. Pri izvajanju inšpekcijskega nadzora smučišč sta inšpektorja odredila ukrepe za zagotavljanje varnosti uporabnikov smučišč, še zlasti glede zavarovanja neprilagojenih mest pri vremensko pogojenih spremembah stanja smučarskih prog.

Žičniške naprave

Inšpekcijski nadzor žičniških naprav poteka skozi celotno leto in obsega preverjanje:

- gradnje, obnove in vzdrževalnih del na žičniških napravah,
- tehničnih standardov in normativov pri uporabi materialov ter upoštevanja toleranc pri vzdrževalnih delih,
- izvajanja varnostnih ukrepov v njihovem vplivnem območju,
- izvajanja obdobjnih posebnih pregledov naprav in njihovih elementov in
- opravljenih del in odprave pomanjkljivosti, ki jih ugotovijo pooblašene organizacije.

Smučišča

Inšpekcijski nadzor smučišč je zajemal preverjanje:

- ukrepov določenih v dovoljenjih za obratovanje,
- zavarovanja neprilagojenih mest,
- varovanja pred plazovi,
- urejenosti in označenosti smučarskih prog in smučišč in
- ustreznega števila nadzornikov ter njihovo opremljenost
- opremo za zvočno in svetlobno opozarjanje na vseh motornih vozilih, ki se uporabljajo na smučišču v času obratovanja smučišča
- izvajanje poučevanja smučanja skladno z določbami ZVSmuč-1

4.3.3 Inšpekcijski upravni postopek

Inšpektorja za žičniške naprave in smučišča sta, poleg 97 prenesenih odprtih inšpekcijskih zadev iz preteklega obdobja, v letu 2017 prejela 6 prijav in uvedla inšpekcijski postopek v 150 zadevah ter zaključila 142 inšpekcijskih zadev. Skupno sta inšpektorja za žičniške naprave in smučišča v letu 2017 opravila 178 inšpekcijskih pregledov.

2017	Inšpekcija za žičniške naprave in smučišča
Število prejetih prijav	6
Število inšpekcijskih postopkov	247

Glede inšpekcijskih ukrepov se zaradi specifičnosti nadzorovanega področja izrekajo v večji meri ureditveni ukrepi z izrekom opozoril na zapisnik, v manjši meri pa prepovedni ukrepi z odločbami. V letu 2017 na obravnavanem področju ni bilo pritožb zoper izdane upravne akte.

Natančnejše stanje s podatki o pomembnejših dejanjih in ukrepih v okviru inšpekcijskih postopkov v letu 2017 je razvidno iz naslednje tabele:

2017	Upravna dejanja in ukrepi
Zapisnik: redni pregled	147
Zapisnik: izredni pregled	3
Zapisnik: kontrolni pregled	28
Odločba	0
Opozorilo po ZIN (upravno)	38

Po tematskih sklopih oz. temeljnih nalogah je inšpekcija za žičniške naprave in smučišča glede na plan za leto 2017 izvedla:

Področje nadzora / število inšpekcijskih pregledov	Načrt dela 2017	Realizacija 2017	% izpolnitve načrta
Varnost obratovanja žičniških naprav	130	109	84
Varnost na smučiščih	50	69	138
SKUPNO ŠTEVILO:	180	178	99

Pri inšpekciji za žičniške naprave in smučišča ključne besede sovpadajo s temeljnimi nalogami.

4.3.4 Prekrškovni postopek

Ukrepi, ki sta jih v prekrškovnih postopkih izrekla inšpektorja pri nadzoru žičniških naprav in smučišč na podlagi ugotovljenih kršitev določb predpisov, ki jih nadzirata, so se nanašali predvsem na neustrezno zagotavljanje varnosti na smučiščih.

V letu 2017 je bilo uvedenih 7 prekrškovnih zadev.

Natančnejši podatki o prekrškovnih ukrepih inšpektorjev za žičniške naprave in smučišča so razvidni iz naslednje tabele:

Št. prekrškovnih postopkov	Št. opozoril	Št. PN	Št. odločb - globa	Št. odločb - opomin	Št. odločitev o ZSV
7	8	0	0	3	0

Kot je razvidno iz tabele so bila v prekrškovnih postopkih v glavnini izrečena opozorila zaradi ugotovljenih manjših nepravilnosti na smučiščih in specifičnega dela z upravljavci žičniških naprav in smučišč.

V prekrškovnih postopkih ni bilo v letu 2017 izrečen nobene globe.

4.3.5 Akcije v letu 2017

V okviru inšpekcijskega nadzora nad zagotavljanjem varnosti na smučiščih v zimski sezoni 2016/2017 sta inšpektorja za žičniške naprave in smučišča v času zimskih šolskih počitnic in sicer med 20. 2. 2017 in 05. 03. 2017 izvedla akcijo, v okviru katere sta preverjala spoštovanje predpisov, ki urejajo varnost na smučiščih. Pri tem so bile ugotovljene določene pomanjkljivosti in nepravilnosti zaradi česar so bili odrejeni in izrečeni upravni ukrepi, v povezavi z 19. členom ZVSmuč, in določili ZŽNPO, pri čemer se je od upravljavcev smučišč zahtevalo, da ugotovljene nepravilnosti in pomanjkljivosti odpravijo.

V okviru usmerjenega inšpekcijskega nadzora so se preverjale dolžnosti upravljavca in nadzornika, ter določila, ki se nanašajo na izvajalce poučevanja smučanja v naslednjem:

- kontrola obratovanja po dovoljenju,
- urejenost odprtih smučarskih prog, povezovalnih, vstopnih in izstopnih poti,
- zavarovanje oz. zaščita neprilagojenih mest,
- urejenost vstopnih in izstopnih mest žičniških naprav,
- izvajanje varnostnih pregledov smučišč,
- zagotovitve ustrezno število nadzornikov in reševalcev,
- namestitve informativnih in FIS tabel, ter posredovanje informacij o obratujočih napravah,
- preverjanje izvajalcev poučevanja smučanja.

Preglednica sklepnih ugotovitev s podatki o ukrepih v okviru izvedene akcije:

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Inšpekcijski nadzor smučišč	Število izvedenih pregledov	22	V akciji so bile ugotovljene kršitve ZVSmuč in ZŽNPO, ki so se nanašale na: neprimerna označitev oziroma zaščita dela proge zaradi kopnin, kamenja in drugih nevarnih mest, neprimerno zavarovanje pobočja ali roba smučišča s količki, premalo snega na vlečnici, nepravilno nameščene blazine, neprimerna označitev križišč ter pomanjkanje oznak. V enem od primerov je bilo ugotovljeno, da je smučišče delovalo brez nadzornika, zato je inšpektor uvedel prekrškovni postopek in izdal odločbo.
	Število upravnih ukrepov	8 × opozorilo po ZIN na zapisnik. Upravljalci smučišč so ugotovljene pomanjkljivosti in nepravilnosti praviloma odpravili že v času inšpekcijskih nadzorov.	
	Število in vrsta prekrškovnih sankcij	1 × odločba (opomin) 5 × opozorilo	

4.3.6 Ostalo

Inšpektorja za žičniške naprave in smučišča sta v letu 2017 sodelovala v postopkih za izdelavo podlag pri pripravi sprememb in dopolnitev podzakonskih predpisov s področja žičniških naprav in smučišč. Na seminarju rednega strokovnega izpopolnjevanja sodnih izvedencev za varnost žičniških naprav in smučišč ter rednega strokovnega izpopolnjevanja vodij obratovanja žičniških naprav, ki sta ga organizirala Združenje Slovenskih žičničarjev – GIZ in Zbornica gorskih centrov - GZS sta inšpektorja za žičniške naprave in smučišča pripravila predstavitev inšpekcijskega pregleda žičniških naprav.

Med obratovanjem in vzdrževanjem žičniških naprav inšpektorja za žičniške naprave in smučišča sodelujeta pri reševanju ugotovljene problematike s predstavniki pooblaščenih podjetij za opravljanje strokovno tehničnih pregledov naprav in upravljavci žičniških naprav. Prav tako se vključujeta v reševanje problematike zagotavljanja varnosti na smučiščih.

Pred začetkom zimske sezone so bili organizirani delovni sestanki s predstavniki posameznih Policijskih uprav in upravljavci smučišč, kjer so bile podane ocene in analize predhodnega obdobja ter oblikovane smernice za nadzor smučišč in ukrepanje v tekoči zimski sezoni.

Težava pri obravnavah nesreč na žičniških napravah, ki je bila v lanskem letu tudi izpostavljena, še ni rešena. Še vedno ostaja vprašanje ustreznosti obravnave nesreč in ostalih izrednih dogodkov ter s tem ugotavljanju natančnih vzrokov za nastanek nesreč na žičniški napravi, saj je po določilu ZŽNPO pristojnost policije, da obravnava nesrečo ali izredni dogodek in vodi evidenco le-teh.

Še enkrat je potrebno posebej izpostaviti vse bolj perečo problematiko starih žičniških naprav, ki obratujejo na slovenskih smučiščih. Inšpektorja ugotavljata, da sicer upravljavci pravočasno opravljajo vzdrževalna dela in posebne preglede naprav, neporušne preglede vrvi in strokovno tehnične preglede naprav, s katerimi zagotavljajo ustrezno varnost prevoza potnikov z žičniškimi napravami. Vendar se

vsako leto povečujejo izredni dogodki na žičniških napravah, katerih vzroke je iskati v starosti naprav, saj je povprečna starost žičniških naprav približno 30 let. Ugotavlja se, da novih investicij na področju žičniških naprav v zadnjih letih ni bilo, razen nekaj manjših v vlečnice z nizko vodenno vrvjo.

5 INŠPEKCIJA ZA ENERGETIKO IN RUDARSTVO

Inšpektorji Inšpekcije za energetiko in rudarstvo izvajajo nadzor na področju elektro energetike, na področju strojne energetike in na področju rudarstva.

Naloge in pristojnosti inšpekcijskega nadzora energetskih inšpektorjev so predpisane z Energetskim zakonom in materialnimi predpisi, ki veljajo na njegovi podlagi. Temeljna naloga energetskih inšpektorjev, ki izvajajo nadzor na področju elektro energetike je zagotavljanje varnega in zanesljivega obratovanja vseh energetskih naprav, napeljav in postrojenj. Na področju strojne energetike energetski inšpektorji izvajajo nadzor nad izvajanjem zakonov, tehničnih predpisov in standardov, ki veljajo za področje strojne energetike, na energetskih objektih, napravah, postrojih in napeljavah. Inšpektorji izvajajo nadzor tudi nad drugimi energetskimi napravami, nadzor nad vzdrževalnimi deli v javno korist na področju strojne energetike, nadzor nad načinom delitve in obračuna stroškov za toploto, nadzor nad energetskimi koncepti lokalnih skupnosti in nadzor nad klimatskimi in ogrevalnimi sistemi

Podlaga za izvajanje nadzora rudarskih inšpektorjev so materialni predpisi, ki urejajo področje rudarstva, varnosti in zdravja pri delu, skladnosti proizvodov ter zakoni o zapiranju rudnikov. Pri izvajanju nadzora iz varnosti in zdravja pri delu pri rudarskih delih ima rudarski inšpektor pristojnosti inšpektorja za delo, pri nadzoru strojev, protieksplzijske zaščite in osebne varovalne oprem pa pristojnosti tržnega inšpektorja. Rudarski inšpektor opravlja tudi nadzor monitoringa vplivov rudarskih del na okolje, nadzor rudnikov v zapiranju in nadzor nad rudarskimi muzeji. Posebnost pri nadzoru rudarskih inšpektorjev je predpisana periodika ter takojšnja raziskava nesreč pri delu in nevarnih pojavov. Pri izvajalcih rudarskih del, ki pri izvajanju del potrebujejo električne naprave in instalacije, nadzor izvaja rudarski elektroenergetski inšpektor na podlagi Zakona o rudarstvu in Pravilnika o zahteva za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu in o tehničnih ukrepih pri postavljanju in uporabi električnih instalacij in naprav v podzemnih prostorih in na površini pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin.

5.1 PODROČJE ELEKTRO ENERGETIKE

Temeljna naloga energetskih inšpektorjev, ki izvajajo nadzor na področju elektro energetike je zagotavljanje varnega in zanesljivega obratovanja vseh energetskih naprav, napeljav in postrojenj.

5.1.1 Pristojnost in zakonodaja

Naloge in pristojnosti energetski inšpektorjev, ki izvajajo nadzor na področju elektro energetike so opredeljene v Energetskem zakonu (EZ-1, Uradni list RS, št. 17/14, z nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami), predpisih, ki so bili sprejeti na podlagi energetskega zakona in drugih predpisih, ki veljajo za področje elektroenergetike.

5.1.2 Inšpekcijski nadzor

Energetski inšpektorji s področja elektro energetike so v letu 2017 opravljali redne naloge inšpekcijskega nadzora nad izpolnjevanjem predpisov iz svoje pristojnosti pri zagotavljanju varnega in zanesljivega obratovanja energetskih naprav, to je naprav za proizvodnjo električne energije, prenosnega in distribucijskega omrežja za električno energijo in drugih naprav za oskrbo in porabo električne energije.

Energetski inšpektorji za področje elektro energetike s svojim delom pripomorejo k zagotavljanju odprave pomanjkljivosti in nepravilnosti že v procesu gradnje ali rekonstrukcije elektroenergetskih naprav. S preventivnim delom pri inšpekcijskem nadzoru nad rednim obratovanjem elektroenergetskih naprav je dosežena večja varnost, zanesljivost ter racionalnost. S tem je doseženo, da je v rednem obratovanju teh naprav manj ukrepov za odpravo nepravilnosti. Med obratovanjem so takšni posegi praviloma dražji in posledično pomenijo lahko tudi izpad proizvodnje, kar ima v primeru naprav v sklopu elektroenergetskega sistema RS posledice za celotno gospodarstvo. V skladu z načinom in vsebino inšpekcijskih pregledov, predpisanih s tehničnimi predpisi, energetska inšpekcija za področje

elektro energetike opravlja predpisane redne in izredne inšpekcijske preglede pri gradnji, obratovanju in vzdrževanju naslednjih elektroenergetskih objektov in naprav:

- proizvodnja električne energije v termoelektrarnah in v nuklearni elektrarni,
- proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah in malih elektrarnah na alternativne energetske vire,
- prenosno omrežje (400-110 kV) – daljnovodi, razdelilno transformatorske postaje,
- distribucijsko omrežje (110-0,4 kV) – daljnovodi, transformatorske postaje,
- veliki porabniki električne energije,
- ostali porabniki električne energije in objekti javnega pomena,
- elektroenergetske naprave po evropskih direktivah ATEX 110a in ATEX 118a.

Poleg tega so energetski inšpektorji, ki izvajajo nadzor na področju elektro energetike v letu 2017, v skladu s svojimi pooblastili izvajali nadzor nad predpisano dokumentacijo, ki jo morajo imeti zavezanci (splošni dobavni pogoji, sistemska obratovalna navodila, usposobljenost upravljavcev energetskih naprav).

5.1.3 Inšpekcijski upravni postopek

Energetski inšpektorji za področje elektro energetike so svoje delo opravljali po sprejetem planu za leto 2017. V letu 2017 so, poleg 319 prenesenih odprtih inšpekcijskih zadev iz preteklega obdobja, prejeli 79 prijav, uvedli 970 inšpekcijskih zadev in rešili 885 inšpekcijskih zadev. V letu 2017 je bilo opravljenih 1015 inšpekcijskih pregledov, največ pri distributerjih in uporabnikih, saj se na tem področju ugotavlja največ pomanjkljivosti zaradi nespoštovanja zakonov in tehničnih predpisov.

2017	Inšpekcija za energetiko za področje elektro energetike
Število prejetih prijav	79
Število inšpekcijskih postopkov	1289

V letu 2017 so energetski inšpektorji za področje elektro energetike v zvezi s postopki izdali 53 odgovorov prijaviteljem ter 11 odgovorov in dopisov drugim organom. Dopisi drugih organov so se v določenih primerih obravnavali kot prijave.

Natančnejše stanje s podatki o pomembnejših dejanjih in ukrepih v okviru inšpekcijskih postopkov v letu 2017 je razvidno iz naslednje tabele:

Upravna dejanja in ukrepi	2017
Inšpekcijske zadeve začete v tekočem letu	970
Zapisnik: redni pregled	921
Zapisnik: izredni pregled	27
Zapisnik: kontrolni pregled	64
Zapisnik o zaslišanju (ustna obravnava)	2
Zapisnik ugotovitveni	1
Odločba upravna	128
Opozorila na zapisnik po ZIN	254
Sklep o ustavitvi postopka	171
Sklep ostalo	131
Število odgovorov prijaviteljem	53
Število dopisov in odgovorov drugim organom	11

V letu 2017 so energetske inšpektorji za področje elektro energetike prejeli 13 pritožb zoper izdan upravni akt, drugostopenjski organ pa je v letu 2017 odločil o 11 pritožbah.

Po tematskih sklopih oz. temeljnih nalogah je energetska inšpekcija za področje elektro energetike glede na plan za leto 2017 izvedla:

Področje nadzora / število inšpekcijskih pregledov	Načrt dela 2017	Realizacija 2017	% izpolnitve plana
Proizvodnja električne energije v termoelektrarnah in v nuklearni elektrarni (redni pregledi in izgradnja)	5	4	80
Proizvodnja el. energije v hidroelektrarnah, malih hidroelektrarnah in ostalih proizvajalcih el. energije iz obnovljivih virov in naprav z visokimi izkoristki (redni pregledi in izgradnja)	80	71	89
Prenosno omrežje (400 - 110 kV) in RTP 400 / 220 / 110 kV (redni pregledi in izgradnja)	50	38	76
Distribucijsko omrežje (110 - 0,4 kV), RTP 110 / xx kV in TP (35), 20, (10) kV (redni pregledi in izgradnja)	510	504	99
Porabniki električne energije	360	309	86
Elektroenergetske naprave v Ex varni izvedbi	50	51	102
Izredni inšpekcijski pregledi (okvare, poškodbe, funkcionalni zagonski preskusi po izgradnji, prijave nepravilnosti)	40	31	78
Okoljska primernost proizvodov povezanih z energijo v uporabi	5	4	80
SKUPNO ŠTEVILO:	1100	1012	92

V letu 2017 so energetske inšpektorji za področje elektro energetike v inšpekcijskih nadzorih preverjali:

Nadzor	Št. nadzorov
Usposobljenost delavcev	59
Sistem zaščite pred strelo	296
NN električne inštalacije	321
Remont in revizija na elektroenergetskih postrojih	89
Nadzori v industrijskih objektih	49
Nadzori v javnih objektih	183
Nadzori v večstanovanjskih stavbah	23
Nadzori v poslovnih stavbah	77
Pregledi energetskih naprav in vodov	601
Deklaracije (sončne elektrarne)	8
Funkcionalni in zagonski preizkusi na energetskih napravah	19
Kakovost električne energije	6
Učinkovita raba energije	4
Splošni dobavni pogoji	25
Sistemska obratovalna navodila	116

Povzetek ugotovitev inšpekcijskih pregledov in ocena stanja energetskih naprav je naslednja:

- V letu 2017 se je povečalo število odstopov zadev Inšpektorata RS za okolje in prostor v zvezi s Pravilnikom o protieksplzijski zaščiti, Pravilnikom o zahtevah za nizkonapetostne električne inštalacije v stavbah in Pravilnikom o zaščiti stavb pred delovanjem strele. Ti inšpekcijski postopki so ponavadi zahtevnejši in dolgotrajnejši, saj gre za večstanovanjske objekte, kjer je veliko število zavezancev.
- V skupini objektov distribucije (0,4 kV do 110 kV; RTP, TP, SN in NN omrežja) se pri rednih inšpekcijskih nadzorih sicer ugotavlja, da imajo skrbniki vzpostavljen sistem vzdrževanja v skladu s Pravilnikom o vzdrževanju EEP, vendar je bilo pri opravljanju rednih inšpekcijskih nadzorih po izvedenih vzdrževalnih delih v javno korist na NN omrežjih, večkrat ugotovljeno, da skrbniki ne preverjajo stanja ozemljitev, kot je to zahtevano v 8. členu Pravilnika o zaščiti nizkonapetostnih omrežij in pripadajočih transformatorskih postaj (Ur. list RS, št. 90/15).
- Pri inšpekcijskih nadzorih na osnovi prijav pa se je poleg že zapisanega glede stanja ozemljitev na NN omrežjih ugotavljalo tudi, da trase posameznih nadzemnih NN omrežij, izvedenih z golimi vodniki, niso bile zadostno očiščene - veje okoliškega drevja so se približale do nepredpisane razdalje (varnostne oddaljenosti) do vodnikov. Ugotavljala se je tudi dotrajanost posameznih stojnih mest (lesenih drogov), ki jih je skrbnik sicer evidentiral v svojih obrazcih in načrtoval njihovo zamenjavo, vendar le-ta poteka prepočasi.
- V skupini porabnikov električne energije se stanje na področju opravljanja rednih periodičnih pregledov, preizkusov in meritev električnih inštalacij v javnih objektih ter sistema zaščite pred delovanjem strele izboljšuje, manj pri gospodarskih subjektih. Preglede opravljajo ustrezno usposobljene osebe z opravljeno NPK. Izpostaviti velja problematiko pri rekonstrukcijah, delnih obnovah in dograjevanjih električnega inštalacijskega sistema v sklopu enega odjemnega mesta: pregledniki zelo redko ugotavljajo strokovno pravilnost in varnost tudi v tistem delu, ki se ni spreminjal, rekonstruiral ali popravjal.
- Pri inšpekcijskih pregledih elektroenergetskih naprav na napetostnih nivojih od 0,4 kV do 400 kV se še vedno ugotavlja slabo vzdrževanje elektroenergetskih naprav v lasti gospodarskih družb. To je pri porabnikih električne energije, kjer poleg tehničnih problemov zaznavamo tudi povsem pravne probleme glede lastništva in pristojnosti upravljanja naprav.
- Inšpektorji ugotavljajo, da vzdrževanje elektroenergetskih objektov v lasti gospodarskih javnih služb za prenos in gospodarskih javnih služb za distribucijo električne energije poteka po sprejetih načrtih vzdrževanja v skladu s Pravilnikom o vzdrževanju elektroenergetskih postrojev (Ur. l. RS št. 98/15). Še največ problemov je tu vezanih na neurejene služnosti, ki izhajajo iz preteklosti. Vse novogradnje imajo urejene služnosti. Vezano na distribucijo električne energije pa poseben problem predstavlja globalna ozemljitev v strnjenih urbanih naseljih, ki jih uvaža Pravilnik o zaščiti NN omrežij in pripadajočih TP (Ur. l. RS št. 90/15). Zaradi zastarelosti omrežij (stari kabli s svinčnim plaščem) – je izračun oz. meritev globalne ozemljitve v takih omrežjih težja ter zahteva več časa.
- Inšpekcijski nadzori elektroenergetskih naprav, vgrajenih v potencialno eksplozijsko ogroženih prostorih so pokazali, da se je stanje pri vzdrževanju naprav v eksplozijsko varni izvedbi izboljšalo, saj so lastniki teh naprav resneje pristopili k izpolnjevanju zahtev iz Pravilnika o protieksplzijski zaščiti. Vendar se še vedno dogaja, da zavezanci nimajo zahtevanih certifikatov o skladnosti vgraditve opreme v eksplozijsko ogroženih prostorih in certifikatov o skladnosti vzdrževanja opreme v takšnih prostorih oziroma, da zavezanci po poteku roka 5 let že pridobljenih certifikatov ne obnavljajo.

5.1.4 Prekrškovni postopek

Energetski inšpektorji za področje elektro energetike so v letu 2017 uvedli 1 prekrškovno zadevo. Izdano je bilo 1 opozorilo po Zakonu o prekrških. Zahtev za sodno varstvo v letu 2017 ni bilo.

Št. prekrškovnih postopkov	Št. opozoril	Št. PN	Št. odločb - globa	Št. odločb - opomin	Št. odločitev o ZSV
1	1	0	0	0	0

V prekrškovnih postopkih ni bilo v letu 2017 izrečen nobene globe.

5.1.5 Akcije v letu 2017

V letu 2017 so energetski inšpektorji področja elektro energetike bodo usmerjene nadzore nizko napetostnih inštalacij v stavbah in nadzori zaščite stavb pred delovanjem strele v javnih objektih kot so šole, dijaški domovi, zdravstveni domovi, domovi upokoencev in nadzore na podlagi Pravilnika o zaščiti nizkonapetostnih omrežij in pripadajočih transformatorskih postaj (Ur.l. RS št.92/2015), ki ureja zaščito pred električnim udarom, zaščito pred tokovno preobremenitvijo, zaščito pred prenapetostjo in način izvajanja meritev.

Nadzor nizko napetostnih inštalacij v stavbah in zaščite pred delovanjem strele v javnih objektih

Namen teh nadzorov je zagotavljanje varnosti nizkonapetostnih inštalacij in naprav v stavbah ter zaščite stavb pred delovanjem strele s ciljem omejiti ogrožanje ljudi, živali in premoženja. Energetski inšpektorji so v sklopu akcije preverjali izvajanje določb Pravilnika o zahtevah za nizkonapetostne električne inštalacije v stavbah (Uradni list RS, št. 41/09 in 2/12) in Pravilnika o zaščiti stavb pred delovanjem strele (Uradni list RS, št. 28/09 in 2/12).

Izvedenih je bilo 137 inšpekcijskih pregledov javnih objektov (osnovne šole, vrtci, srednje šole, zdravstveni domovi, zobozdravstvene ordinacije, domovi starejših občanov, gasilski domovi ...). V 59 primerih so bili inšpekcijski postopki ustavljeni na zapisnik po ZIN, v 78 zadevah so inšpektorji ugotovili nepravilnosti. V teh zadevah so izdali 29 ureditvenih odločb, 1 ustno odločbo na zapisnik, 47 zapisnikov z izrečenimi opozorili po ZIN, 34 sklepov o ustavitvi postopka, 8 sklepov o dovolitvi izvršbe, 5 sklepov o ustavitvi izvršbe in 1 sklep o denarni kazni.

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Nadzor nizko napetostnih inštalacij v stavbah in zaščite pred delovanjem strele v javnih objektih	Število izvedenih pregledov	137	Nepravilnosti in pomanjkljivosti v zvezi z električnimi inštalacijami: - neustrezna izvedba nadtokovne zaščite določenih tokokrogov, - neustrezno ali pomanjkljivo izvedeno dodatno izenačevanje potencialov med kovinskimi deli znotraj objekta, - zavezanec je predložil neustrezen zapisnik o pregledu električnih inštalacij, - zavezanec ni izvedel pregleda električnih inštalacij, - pomanjkljiva vsebina predloženih zapisnikov o pregledih električnih inštalacij, ki ga je naročil zavezanec ali uporabnik stavbe. Nepravilnosti in pomanjkljivosti v zvezi z LPS: - neustrezna ali pomanjkljiva izvedba zunanjega LPS po zaključeni energetski sanaciji stavbe, - neustrezna izvedba odvodov LPS - pritrditev električnih in telekomunikacijskih kablov na odvode LPS, - neustrezna izvedba galvanskih povezav kovinskih delov objekta (kovinskih ograj, stopnišč ipd.), - zavezanec je predložil neustrezen zapisnik o pregledu LPS, - zavezanec ni izvedel pregleda LPS, - pomanjkljiva vsebina predloženih zapisnikov o pregledih LPS, ki ga je naročil zavezanec ali uporabnik stavbe.
	Število upravnih ukrepov	29 odločb 47 opozoril po ZIN 30 postopkov ustavljenih na zapisnik 34 sklepov o ustavitvi postopka 8 sklepov o dovolitvi izvršbe 5 sklepe o ustavitvi izvršbe 1 sklep o denarni kazni	

Nadzori na podlagi Pravilnika o zaščiti nizkonapetostnih omrežij in pripadajočih transformatorskih postaj (Ur.l. RS št.92/2015)

Pravilnik ureja zaščito pred električnim udarom, zaščito pred tokovno preobremenitvijo, zaščito pred prenapetostjo in način izvajanja meritev. Namen teh nadzorov je zagotavljanje varnosti elektro distribucijskega sistema in s tem oskrbe z električno energijo.

Izvedenih je bilo 136 inšpekcijskih pregledov, kjer so inšpektorji preverjali ali zavezanci upoštevajo določila Pravilnika o zaščiti nizkonapetostnih omrežij in pripadajočih transformatorskih postaj. V 76 primerih so bili inšpekcijski postopki ustavljeni na zapisnik po ZIN, v 60 zadevah so inšpektorji ugotovili nepravilnosti. V teh zadevah so izdali 9 ureditvenih odločb, 53 zapisnikov z izrečenimi opozorili po ZIN, 20 sklepov o ustavitvi postopka, 1 sklep o dovolitvi izvršbe in 1 sklep o ustavitvi izvršbe.

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Nadzori na podlagi Pravilnika o zaščiti nizkonapetostnih omrežij in pripadajočih transformatorskih postaj (Ur.l. RS št.92/2015)	Število izvedenih pregledov	136	- neobnovljene enopolne sheme, - vstavljene varovalke različnih jakosti v istem trifaznem tokokrogu, - neusklajenost med tipom varovalke in varovalčnega podnožja, - manjkajoča zaščita pred neposrednim dotikom delov pod napetostjo (starejše TP), - meritve ozemljitvenih upornosti transformatorskih postaj TP niso ustrezne oz. skladne s tem pravilnikom, - TP v privatni lasti se ne vzdržujejo v skladu s predpisi, - neustrezno (premočno) varovanje izvodov iz TP glede na njihovo dolžino in upornost, - dotrajana in slabo vzdrževana elektroenergetska oprema TP (odklopniki, ločilniki, NN plošče...), - skrbniki imajo vzpostavljen sistem vzdrževanja v skladu s Pravilnikom o vzdrževanju EEP, vendar je bilo pri opravljanju rednih inšpekcijskih nadzorih, po izvedenih vzdrževalnih delih v javno korist na NN omrežjih, večkrat ugotovljeno, da skrbniki ne preverjajo stanja ozemljitev, kot je to zahtevano v 8. členu Pravilnika o zaščiti nizkonapetostnih omrežij in pripadajočih transformatorskih postaj (Ur. list RS, št. 90/15).
	Število upravnih ukrepov	9 odločb 53 opozoril po ZIN 76 postopkov ustavljenih na zapisnik 20 sklepov o ustavitvi postopka 1 sklep o dovolitvi izvršbe 1 sklep o ustavitvi izvršbe	

5.1.6 Ostalo

Mednarodno sodelovanje

Energetski inšpektorji za področje elektro energetike v letu 2017 niso sodelovali v nobeni mednarodni skupini.

Zaključek

V letu 2017 je 11 energetskih inšpektorjev za področje elektro energetike opravilo 1012 inšpekcijskih pregledov. V letu 2017 je bilo precej bolniških izostankov, tako da je skozi leto inšpekcije nadzore opravljalo le 10 inšpektorjev. Kljub precejšnji obremenjenosti inšpektorjev je bil inšpekcijski nadzor elektroenergetskih naprav opravljen kvalitetno, kar se posredno izkazuje tudi v razmeroma majhnem številu prijavljenih okvar glede na zastarelост energetskih naprav. Oskrba z električno energijo je dobra. Okvare na energetskih napravah so bile posledica višje sile, zastarelости naprav ali pomanjkljivega vzdrževanja.

5.2 PODROČJE STROJNE ENERGETIKE

Temeljna naloga inšpektorjev na področju strojne energetike je inšpekcijski nadzor nad izvajanjem predpisov s področja energetike in v okviru inšpekcijskih pooblastil zagotavljanje varnega in

zanesljivega obratovanja energetskih naprav, napeljav in postrojenj. Inšpektorat na področju strojne in termo energetike izvaja nadzor nad izvajanjem zakonov, tehničnih predpisov, standardov in drugih predpisov, ki veljajo za področje strojne in termo energetike.

5.2.1 Pristojnost in zakonodaja

Naloge in pristojnosti energetski inšpektorjev, ki izvajajo nadzor na področju strojne energetike so opredeljene v Energetskem zakonu (EZ-1, Uradni list RS, št. 17/14, z nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami) in v Zakonu o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (ZTZPUS-1, Uradni list RS, št. 17/11), predpisih, ki so bili sprejeti na podlagi Energetskega zakona in drugih predpisih, ki veljajo za področje strojne energetike.

5.2.2 Inšpekcijski nadzor

Na področju strojne energetike energetski inšpektorji izvajajo nadzor nad izvajanjem zakonov, tehničnih predpisov in standardov, ki veljajo za področje strojne energetike, na energetskih objektih, napravah, postrojih in napeljavah.

Inšpektorji izvajajo nadzor tudi nad drugimi energetskimi napravami, vzdrževalnimi deli v javno korist na področju strojne energetike, načinom delitve in obračuna stroškov za toploto, energetskimi koncepti lokalnih skupnosti in ogrevalnimi oziroma klimatskimi sistemi. V okviru opravljanja nadzorov inšpektorji preverjajo tudi strokovnost in usposobljenost delavcev, ki upravljajo z energetskimi napravami.

Energetski inšpektorji za področje strojne energetike s svojim delom pripomorejo k zagotavljanju odprave pomanjkljivosti in nepravilnosti že v procesu gradnje ali rekonstrukcije elektroenergetskih naprav. S preventivnim delom pri inšpekcijskem nadzoru nad rednim obratovanjem termoenergetskih naprav je dosežena večja varnost in zanesljivost. S tem je doseženo, da je v rednem obratovanju teh naprav manj ukrepov za odpravo nepravilnosti.

Inšpekcijski nadzor po določbah EZ-1 in ZTZPUS-1 in podrejenih predpisov zajema:

- proizvodnja električne energije in toplote,
- energetske naprave,
- prenosna in distribucijska omrežja,
- kurjena in drugače ogrevana oprema,
- oprema pod tlakom v uporabi,
- premična tlačna oprema,
- lokalni energetski koncepti,
- delitev in obračun toplote v objektih z več posameznimi deli,
- ogrevalni in klimatski sistemi.

Na podlagi določb Pravilnika o tehničnih normativih za postavitev, nadzor in obratovanje parnih kotlov in naprav (Uradni list RS, št. 114/03) je v evidenci inšpektorata vpisanih več kot 800 parnih in vročevodnih kotlov in drugih parnih naprav, za katere so predpisane odobritve, prvi pregledi ter redni periodični in drugi pregledi in preskusi, ki zagotavljajo varno in zanesljivo obratovanje in uporabo te opreme pod tlakom.

Na podlagi tehničnih predpisov za opremo pod tlakom je v evidenci tlačnih posod pri Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo vpisanih preko 33.000 enot opreme pod tlakom (kurjena in drugače ogrevana oprema pod tlakom, parne posode, tlačne posode različnih vrst, cevovodi, idr.), poleg tega je v uporabi v Republiki Sloveniji še več kot 1.000.000 premičnih tlačnih posod (gasilnih aparatov, jeklenk, svežnjev, cistern, itd.).

5.2.3 Inšpekcijski upravni postopek

Energetski inšpektorji za področje strojne energetike so svoje delo opravljali po sprejetem planu za leto 2017. Prejeli so 80 prijav, katerih večina se je nanašala na delilnike toplote oziroma na način

delitve toplote. V letu 2017 so, poleg 212 prenesenih odprtih inšpekcijskih zadev iz preteklega obdobja, uvedli 574 inšpekcijskih zadev in rešili 527 zadev. V letu 2017 je bilo opravljenih 667 inšpekcijskih pregledov, največ na kurjeni in drugače ogrevani opremi, opremi pod tlakom in na premični tlačni opremi.

2017	Inšpekcija za energetiko za področje strojne energetike
Število prejetih prijav	80
Število inšpekcijskih postopkov	786

V letu 2017 so energetski inšpektorji za področje strojne energetike v zvezi s postopki izdali 65 odgovorov prijaviteljem ter 11 odgovorov in dopisov drugim organom. Zoper izrečene inšpekcijske ukrepe lahko stranke v postopku vložijo pravna sredstva. V letu 2017 so energetski inšpektorji za področje strojne energetike prejeli 72 pritožb.

Natančnejše stanje s podatki o pomembnejših dejanjih in ukrepih v okviru inšpekcijskih postopkov v letu 2017 je razvidno iz naslednje tabele:

2017	Upravna dejanja in ukrepi
Inšpekcijske zadeve začete v tekočem letu	574
Zapisnik: redni pregled	523
Zapisnik: izredni pregled	87
Zapisnik: kontrolni pregled	55
Zapisnik o zaslišanju (ustna obravnava)	0
Zapisnik ugotovitveni	1
Opozorila na zapisnik po ZIN	171
Odločba upravna	75
Sklep o ustavitvi postopka	149
Sklep ostalo	17
Število odgovorov prijaviteljem	65
Število dopisov in odgovorov drugim organom	11

Po tematskih sklopih oz. temeljnih nalogah je energetska inšpekcija za področje strojne energetike glede na plan za leto 2017 izvedla:

Področje nadzora / število inšpekcijskih pregledov	Načrt dela 2017	Realizacija 2017	% izpolnitve plana
---	------------------------	-------------------------	---------------------------

Proizvodnja el. energije in toplote v NEK, TE, HE, bioplinarnah, toplarnah (redni pregledi in izgradnja)	10	12	120
Energetske naprave (toplovodni kotli, termoljni kotli, klimatske naprave, hladilni sistemi, kompresorji, plinska trošila, peči)	50	63	126
Prenosna in distribucijska omrežja (redni pregledi in izgradnja)	15	14	93
Kurjena in drugače ogrevana oprema pod tlakom	180	201	106
Oprema pod tlakom v uporabi (posode, cevovodi)	180	234	130
Premična tlačna oprema	30	39	103
Lokalni energetski koncepti	25	12	48
Inšpekcijski pregledi delitve in obračuna toplote po Pravilniku 7-241/2010	80	77	96
Okoljska primernost proizvodov povezanih z energijo v uporabi	5	1	20
Nadzor klimatskih in ogrevalnih sistemov	10	12	120
SKUPNO ŠTEVILO:	585	665	114

V letu 2017 so energetski inšpektorji za področje strojne energetike v inšpekcijskih nadzorih preverjali:

Nadzor	Št. nadzorov
Usposobljenost delavcev	166
Pregledi plinovodov in parovodov	19
Sistemi za ogrevanje, prezračevanje in klimatizacijo stavb	34
Odobritve parnih naprav	17
Izločitve parnih kotlov	12
Nadzori v industrijskih objektih	315
Nadzori v javnih objektih	63
Nadzori v večstanovanjskih stavbah	53
Nadzori v poslovnih stavbah	28
Servisi za točenje goriva	12
Polnilnice plinov	8
Okvare in poškodbe	7
Učinkovita raba energije	27
Splošni dobavni pogoji	8
Sistemska obratovalna navodila	14

Povzetek ugotovitev inšpekcijskih pregledov in ocena stanja energetskih naprav je naslednja:

- Pri opravljenih inšpekcijskih pregledih termoeenergetskih objektov, ki tvorijo osnovo proizvodnje električne energije in dobave zemeljskega plina ni bilo ugotovljenih večjih nepravilnosti pri vzdrževanju in upravljanju teh objektov.

- Zaradi starosti nekaterih termoeenergetskih objektov za proizvodnjo toplote in električne energije so potrebni vsakoletni obsežni remonts za zagotovitev zanesljivega in varnega obratovanja. Ugotavljamo, da se nekaterim objektom življenjska doba izteka, iz razloga staranja in iztrošenosti.
- Število novo postavljenih parnih naprav ostaja na enakem nivoju kot v 2016. Gre za zamenjave, predvsem zaradi tehnoloških in ekonomskih razlogov učinkovitejše rabe energije, posledično prihaja do večje energetske učinkovitosti.
- Periodični pregledi in preskusi opreme pod tlakom niso opravljeni v predpisanem roku. Organi za periodične preglede imajo težave pri izvajanju predpisanih periodičnih pregledov, saj jim lastniki opreme pod tlakom ne omogočijo pregledov in preskusov v predpisanih rokih. Vzrok je varčevanje oziroma finančne težave.
- Večina stavb z več posameznimi enotami imajo vgrajene delilnike porabljene toplote za ogrevanje. V določenih primerih je nevggradnja delilnikov povezana tudi s finančnem stanjem zavezancev. Obstajajo tudi posamezni primeri, ko inšpektor ni mogel odrediti vgradnjo merilnikov, ker je lastnik stanovanja ogrevala odstanil. Pravtako se pojavlja vprašanje ali zahtevati vgradnjo merilnikov toplote, v primeru take izvedbe ogrevalnega sistema (priprave STV), kjer bi vgradnja predstavljala znatne stroške.
- Ugotavljamo, da se je v primerjavi z letom 2016 število prijav zmanjšalo, kar je verjetno posledica novega Pravilnika o načinu delitve in obračunu stroškov za toploto v stan. in drugih stavbah z več posameznimi deli (Ur. l. RS št. 82/2015 in 61/2016). Večina teh prijav se nanaša na nepravilno delitev in obračunavanje porabljene toplote za ogrevanje v objektih, kjer se toplota za ogrevanje obračunava na podlagi vgrajenih delilnikov toplote za ogrevanje in pripravo sanitarne tople vode za posamezne enote. Veliko je prijav in pritožb nad delom upravnikov stavb in izvajalci delitve in obračuna porabe toplote.
- Na področju pregledov klimatskih sistemov se v letu 2017 ugotavlja, da se Pravilnik o rednih pregledih klimatskih sistemov ne izvaja dosledno. Sistemi so v večini primerov servisirani in vzdrževani, vendar niso pregledani v skladu s Pravilnikom o rednih pregledih klimatskih sistemov.
- V letu 2017 se se je povečalo število ugotovljenih nepravilnosti pri ugotavljanju strokovne usposobljenosti upravljavcev energetskih naprav, kar je posledica novega Pravilnika o strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja za upravljavca energetskih naprav (Ur. l. RS št. 92/2015), kjer je zahteva strokovne usposobljenosti za upravljavce toplovodnih kotlov znižana s 500 kW na 300 kW skupne nazivne toplotne moči, glede na predhodni pravilnik.
- Težave pri delu je inšpektorjem povzročala dvojnost predpisov pri določevanju meje med toplovodnimi in vročevodnimi kotli. Pravilnik o tehničnih normativih za postavitve, nadzor in obratovanje parnih kotlov in naprav (Ur.l.,RS, št. 114/03) določa mejo 100 C, Pravilnik o pregledovanju in preizkušanju opreme pod tlakom (Ur.l. RS, št.: 92/08 in 17/11), pa določa mejo 110 C.
- Pri nadzoru skladnosti UNP jeklenk se ugotavlja, da so pri zelenih jeklenkah, ki jih uporablja Butan plin d.d., Ljubljana, zelo slabo vidni tehnični podatki in leto proizvodnje, ki so odtisnjeni na jeklenki. Leto proizvodnje je namreč pomembno pri določanju datuma naslednjega periodičnega pregleda.

5.2.4 Prekrškovni postopek

Energetski inšpektorji za področje strojne energetike so v letu 2017 uvedli 1 prekrškovno zadevo. Inšpektorji so po Zakonu o prekrških izrekli 1 opozorilo in 2 globi.. Prejeli smo 2 zahteve za sodno varstvo.

Št. prekrškovnih	Št. opozoril	Št. PN	Št. odločb - globa	Št.odločb - opomin	Št. odločitev o ZSV
------------------	--------------	--------	--------------------	--------------------	---------------------

postopkov					
1	1	0	0	0	0

V prekrškovnih postopkih so bile v letu 2017 izrečene globe v skupni vrednosti 2.200 evrov, kar je prikazano v spodnji tabeli:

2017	Prekrškovna globa v €
Skupna vrednost izrečenih glob	400
Plačilo terjatev	0
Plačilo s 50% popustom	0

5.2.5 Akcije v letu 2017

V letu 2017 so energetski inšpektorji za strojno energetiko izvajali usmerjene nadzore nad stabilnimi tlačnimi posodami za UNP – plinohrami ob javnih objektih (šole, dijaški domovi, zdravstveni domovi, domovi upokoencev...) in nadzor stabilne opreme pod tlakom namenjene shranjevanju tehničnih plinov v industriji in ob javnih objektih. Namen teh nadzorov je zagotavljanje varnosti stabilnih tlačnih posod s ciljem omejiti ogrožanje ljudi, živali, premoženja in okolice ter zagotavljanje obratovalne zanesljivosti.

Nadzori nad stabilnimi tlačnimi posodami za UNP – plinohrami ob javnih objektih

Energetski inšpektorji so v letu 2017 izvedli 57 inšpekcijskih pregledov nad stabilnimi tlačnimi posodami - UNP ob javnih objektih. Pri tem so izrekli 36 opozoril na zapisnik, 16 inšpekcijskih postopkov je bilo ustavljenih na zapisnik in v 30 primerih je bil izdan sklep o ustavitvi postopka.

Energetski inšpektorji so tako v okviru svojih nadzorov ugotovili, da se pri postavitvah rezervoarjev za UNP na prostem še vedno pojavljajo manjša odstopanja od zahtev pravilnika, da pa so večja odstopanja od zahtev pravilnika pri postavitvah rezervoarjev za UNP v objektih in pri izvajanju letnih pregledov plinskih instalacij in trošil.

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
Nadzor nad stabilnimi tlačnimi posodami za UNP – plinohrami ob javnih objektih	Število izvedenih pregledov	57	- neizpolnjevanje zahtev Pravilnika o utekočinjenem naftnem plinu (Uradni list RS, št. 22/91 in 114/04), predvsem pri postavitvah rezervoarjev v objektu, - neupoštevanje rokov pregledov varnostnih ventilov, - premajhna varnostna razdalja.
	Število upravnih ukrepov	36 opozoril po ZIN 16 postopkov ustavljenih na zapisnik 30 sklepov o ustavitvi postopka	

Nadzor stabilne opreme pod tlakom namenjene shranjevanju tehničnih plinov v industriji in ob javnih objektih

V letu 2017 so energetski inšpektorji za strojno energetiko opravili 18 nadzorov nad stabilno tlačno opremo pod tlakom, ki je namenjena shranjevanju tehničnih plinov. Pri tem so izrekli 2 opozorila na zapisnik. 16 inšpekcijskih postopkov so inšpektorji ustavili na zapisnik, 2 pa s sklepom o ustavitvi inšpekcijskega postopka.

Naziv akcije	Ukrepi		Ugotovitve
	Število izvedenih pregledov	18	
Nadzor stabilne opreme pod tlakom namenjene shranjevanju tehničnih plinov v industriji in ob javnih objektih	Število upravnih ukrepov	2 opozorili po ZIN 16 postopkov ustavljenih na zapisnik 2 sklepa o ustavitvi postopka	- pri tlačnih posod z utekočinjenimi plini (kisik, dušik, ipd.) v industriji inšpektorji večjih nepravilnosti niso ugotovili, ker so lastniki v pretežni meri dobavitelji plinov (Linde, Messer, TPJ,...), ki imajo ustrezno urejeno postavitev in pregledovanje teh posod, - vsa varnostna oprema je bila pregledana s strani organov za periodične preglede v skladu s katalogom ukrepov.

5.2.6 Ostalo

Mednarodno sodelovanje

Energetski inšpektorji za področje strojne energetike so v letu 2017 še sodelovali v mednarodnih skupini TPED AdCo group, ki je strokovna skupina za premično tlačno opremo. Praviloma so srečanja dvakrat letno, kjer si inšpektorji izmenjujejo izkušnje in se obenem tudi strokovno izobražujejo.

Zaključek

V letu 2017 je 8 energetskih inšpektorjev za področje strojne energetike preseglo izpolnilo letni plan dela in izvedlo 665 inšpekcijskih pregledov. Kljub precejšnji obremenjenosti inšpektorjev je bil inšpekcijski nadzor termoelektričnih naprav opravljen kakovostno, kar se posredno izkazuje tudi v razmeroma majhnem številu prijavljenih okvar glede na zastarelost energetskih naprav. V letu 2017 ni bilo nobene nesreče z večjo gmotno škodo ali s človeškimi žrtvami.

Na področju parnih in vročevodnih kotlov in posod veljata dva pravilnika, ki povzročata med uporabniki kar nekaj zmede. Zato je potrebno to podvajanje čim prej odpraviti, saj tudi med lastniki uporabniki povzroča slabo voljo zaradi dvojnega pregledovanja.

Pereč problem ostaja projektiranje, graditev, obratovanje in vzdrževanje kotlovnice, ki se kurijo z energentom plin, ter plinskih instalacij v objektih, ker še ni sprejetih ustreznih podzakonskih predpisov (stari pravilnik pa je razveljavljen). Da bi zagotovili varno in zanesljivo obratovanje, bo potrebno čim prej sprejeti predpis na tem področju in se s tem izogniti hujšim nesrečam.

5.3 PODROČJE RUDARSTVA

Podlaga za izvajanje nadzora rudarskih inšpektorjev so materialni predpisi, ki urejajo področje rudarstva, varnosti in zdravja pri delu, skladnosti proizvodov ter zakoni o zapiranju rudnikov. Pri izvajanju nadzora iz varnosti in zdravja pri delu pri rudarskih delih ima rudarski inšpektor pravice inšpektorja za delo in pravice tržnega inšpektorja pri nadzoru strojev, protieksplzijske zaščite in osebne varovalne oprem. Rudarski inšpektor opravlja tudi nadzor monitoringa vplivov rudarskih del na okolje in nadzor rudnikov v zapiranju in nad rudarskimi muzeji. Posebnost pri nadzoru rudarskih

inšpektorjev je predpisana periodika ter takojšnja raziskava nesreč pri delu in nevarnih pojavov. Pri izvajalcih rudarskih del, ki pri izvajanju del potrebujejo električne naprave in instalacije nadzor izvaja rudarski elektroenergetski inšpektor.

Rudarski elektroenergetski inšpektor izvaja nadzor na podlagi Zakona o rudarstvu in Pravilnika o zahteva za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu in o tehničnih ukrepih pri postavljanju in uporabi električnih instalacij in naprav v podzemnih prostorih in na površini pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin.

5.3.1 Pristojnost in zakonodaja

Podlaga za izvajanje nadzora so materialni predpisi, ki urejajo področje rudarstva, varnosti in zdravja pri delu, skladnosti proizvodov ter zakoni o zapiranju rudnikov.

Pooblastila in pristojnosti rudarske inšpekcije so opredeljene v:

- Zakonu o rudarstvu (ZRud-1-UPB3, Uradni list RS, št. 14/14),
- Zakonu o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, Uradni list RS, št. 43/1),
- Zakonu o inšpekciji dela (Uradni list RS, št. 38/94, 32/97, 36/00),
- Zakonu o splošni varnosti proizvodov (ZSPVP-1, Uradni list RS, št. 101/03),
- Zakonu o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (ZTZPUS-1, Uradni list RS, št. 17/11).

5.3.2 Inšpekcijski nadzor

Rudarski inšpektorji so v letu 2017 izvajali inšpekcijski nadzor pri nosilcih rudarske pravice in izvajalcih rudarskih del pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin. Poleg tega so izvajali nadzor pri graditvi objektov z minerskimi in vrtnimi deli ter vrtanjem vrtn nad 300 m globine, kot to določa 123. člen ZRud-1.

Na področju Republike Slovenije je podeljeno je 212 rudarskih pravic, kar pomeni 212 rudnikov za površinsko in podzemno pridobivanje. Inšpekcija izvaja nadzor nad izvajanjem rudarskih del pri raziskovanju in izkoriščanju na tehničnem področju in na področju varnosti in zdravja pri delu, kar pomeni nadzor rudarskih družb in samostojnih podjetnikov, ki so nosilci rudarske pravice na 212 lokacijah, nadzor kamnolomov, ki imajo dovoljenje za izvajanje rudarskih del pri sanaciji po starem zakonu o rudarstvu, nadzor osmih rudnikov, vključno z rudniki v zapiranju z obrati in strokovnimi službami ter pridobivanje nafte in nadzor reševalnih postaj rudnikov (5 reševalnih postaj).

Nekateri nosilci rudarske pravice rudarska dela ne izvajajo sami, ampak za to najamejo izvajalca rudarskih del (izvajalske pogodbe). Pri izvajalcih rudarskih del inšpektorji nadzirajo ali so le ti usposobljeni za izvajanje teh del in če rudarska del izvajajo v skladu s tehnično dokumentacijo.

Naloga rudarskih inšpektorjev je zagotavljanje skladnosti izkoriščanja z določili koncesijskih pogodb in preverjanje skladnosti del s potrjeno tehnično dokumentacijo ter zagotavljanje postopkov opustitve rudarskih del.

Poleg tega rudarski inšpektorji nadzirajo varnost in zdravje pri delu pri podzemnem in površinskem izvajanju rudarskih del in nadzor nad vplivi rudarskih del na okolje. Na podlagi ugotovitev nadzora v preteklem letu so glavni cilji pri nadziranju podzemnega pridobivanja usmerjeni v nadzor izvajanja kriterijev varnega odkopavanja v povezavi z dolžino in lokacijami odkopnih front ter pojavov v robnih pogojih odkopnih polj (steborni udari).

Inšpekcijski nadzor po določbah ZRud-1 in ZVZD-1 in podrejenih predpisov zajema:

- nosilce rudarske pravice za izkoriščanje,
- izvajalce rudarskih del,
- nadzor pri graditvi objektov z minerskimi in vrtnimi deli ter vrtanjem vrtn nad 300 m globine,
- raziskave delavnih nesreč in nevarnih pojavov,
- nezakonito izkoriščanje mineralnih surovin in nepravilno miniranje v pridobivalnih prostorih oziroma pri graditvi objektov,
- mnenja po ZRud-1.

Za inšpekcijski nadzor rudarskih inšpektorjev je določena periodika izvajanja. Periodika nadzora je določena v 127. členu ZRud-1.

Rudarski inšpektorji imajo pooblastila delovnih inšpektorjev, kot to določata 72. člen ZVZD-1 in 125. člen ZRud-1. Rudarski inšpektorji izvajajo nadzor na podlagi ZVZD-1 pri rudarskih in podzemnih gradbenih delih, ki se izvajajo z rudarskimi metodami dela. Kadar rudarski inšpektorji nadzorujejo izvajanje ukrepov s področja varnosti in zdravju pri delu pri izvajanju rudarskih del po določbah ZRud-1, ima rudarski inšpektor pravice in dolžnosti kot jih ima inšpektor za delo.

Rudarski inšpektor mora v primeru smrtne ali skupinske nesreče v rudniku takoj na mestu pričeti z raziskavo okoliščin nesreče, odrediti ukrepe za zavarovanje dokazov in ukrepe varnostne narave. Poleg tega mora izdelati pisno mnenje o vzrokih nesreče (127. člen ZRud-1). Zaradi te določbe je v okviru rudarske inšpekcije, v povezavi s Centrom za obveščanje RS, organizirana stalna pripravljenost rudarskih inšpektorjev izven rednega delovnega časa.

Na podlagi določil ZRud-1 je inšpekcijski nadzor rudarskih inšpektorjev razdeljen na dve osnovni področji, in sicer na raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin ter na izvajanje rudarskih del, ki niso v neposredni povezavi z raziskovanjem in izkoriščanjem mineralnih surovin.

Redni inšpekcijski nadzor je v letu 2017 obsegal nadzor rudnikov s podzemnim pridobivanjem z obrati in strokovnimi službami, nadzor pri pridobivanju ogljikovodikov v SV Sloveniji, nadzor nad zaključnimi zapiralnimi deli v rudnikih, ki se zapirajo, nadzor rudarskih družb pri površinskem pridobivanjem mineralnih surovin, opravljen je bil nadzor pri izvajalcih rudarskih del, poleg tega je bil opravljen nadzor na rudniških prostorih s podeljenimi rudarskimi pravicami za raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin.

Na rudnikih, kjer še delujejo rudarske reševalne službe je bil opravljen nadzor nad delovanjem rudarskih reševalnih služb. Rudarski inšpektorji so v letu 2017 opravljali tudi nadzor nad izvajanjem razstreljevanja izven rudniških prostorov, nadzor pri izvajanju vrtalnih del globine nad 300 m izven rudniških prostorov in nadzor nad obratovanjem treh podzemnih rudarskih muzejev.

5.3.3 Inšpekcijski upravni postopek

Rudarski inšpektorji so svoje delo opravljali po sprejetem planu za leto 2017. Prejeli so 51 prijav. V letu 2017 so, poleg 223 prenesenih odprtih inšpekcijskih zadev iz preteklega obdobja, uvedli 257 inšpekcijskih zadev in rešili 194 zadev. V letu 2017 so izvedli 284 inšpekcijskih pregledov. Rudarski inšpektorji so nadzirali nosilce rudarske pravice in izvajalce rudarskih del.

2017	Inšpekcija za rudarstvo
Število prejetih prijav	58
Število obravnavanih zadev	480

V letu 2017 so rudarski inšpektorji v zvezi s postopki izdali 13 odgovorov prijaviteljem ter 70 odgovorov in dopisov drugim organom. Rudarski inšpektorji so prejeli 3 pritožbe zoper izdane upravne akte in 4 odločitve drugostopnega organa, med katerimi so tudi odločitve na pritožbe vložene v prejšnjih letih.

Natančnejše stanje s podatki o pomembnejših dejanjih in ukrepih v okviru inšpekcijskih postopkov v letu 2017 je razvidno iz naslednje tabele:

2017	Upravna dejanja in ukrepi
Inšpekcijske zadeve začete v tekočem letu	257
Zapisnik: redni pregled	207

Zapisnik: izredni pregled	53
Zapisnik: kontrolni pregled	21
Zapisnik ugotovitveni	0
Mnenje vzrok nastanka delovne nesreče	4
Mnenje vzrok nastanka nevarnega pojava	1
Mnenje po 22., 23. in 24. členu ZRud-1	23
Zapisnik o zaslišanju (ustna obravnava)	2
Opozorila na zapisnik po ZIN	26
Odločba upravna	79
Sklep o ustavitvi postopka	33
Sklep ostalo	19
Število odgovorov prijaviteljem	13
Število dopisov in odgovorov drugim organom	17

Po tematskih sklopih oz. temeljnih nalogah je rudarska inšpekcija glede na plan za leto 2017 izvedla:

Področje nadzora / število inšpekcijskih pregledov	Načrt dela 2017	Realizacija 2017	% izpolnitve plana
Nosilci rudarske pravice (podzemno pridobivanje mineralne surovine, površinsko pridobivanje mineralne surovine, pridobivanje mineralne surovine z vrtanjem)	110	112	102
Izvajalci rudarskih del (podzemno pridobivanje mineralne surovine, površinsko pridobivanje mineralne surovine, pridobivanje mineralne surovine z vrtanjem)	60	62	103
Graditev objektov z minerskimi deli z minerskimi in vrtalnimi deli ter vrtanjem vrtin nad 300 m globine	5	2	40
Nesreče in nevarni pojavi	5	5	100
Izredni inšpekcijski pregledi (prijave, nezakonito izkoriščanje mineralnih surovin in nepravilno miniranje v pridobivalnih prostorih oziroma pri graditvi objektov)	40	42	105
Zavezanci, ki pri izvajanju rudarskih del potrebujejo električne naprave in instalacije	60	58	97
SKUPNO ŠTEVILO:	280	281	100

V letu 2017 so rudarski inšpektorji v inšpekcijskih nadzorih preverjali:

Nadzor	Št. nadzorov
Rudarska pravica in koncesija	119
Varnost in zdravje pri delu	85
Razstreljevanje	49

Bogatenje mineralnih surovin	11
Izvažalne naprave	1
Reševalne postaje	2
Muzeji	3
Podzemno pridobivanje	7
Površinsko pridobivanje	107
Monitoring vplivov izvajanja rudarskih del na okolje	73
Varstvo okolja	98
Sanacije površine	91
Opustitev izvajanja rudarskih del	14
Globinsko vrtanje	4
Rudarska zapiralna del	7

Povzetek ugotovitev inšpekcijskih pregledov in ocena stanja v rudarstvu je naslednja:

- Z vidika inšpekcijskega nadzora je površinsko pridobivanje po številu objektov in pridobivalnih prostorov najboljše, po številu zaposlenih pa je takoj za podzemnim pridobivanjem.
- Pri pregledu delovne opreme se ugotavlja, da delovna oprema nima navodil in izjav o skladnosti v slovenskem jeziku in, da so na delovni opremi nameščena opozorila v tujem jeziku.
- Za posamezne lokacije so pridobivalni prostori v Rudarski knjigi, ki jih je določilo Ministrstvo za infrastrukturo manjši od prej določenih pridobivalnih prostorov.
- Veliko število zavezancev še nima določenih pridobivalnih prostorov v Rudarski knjigi, zato zavezanci ne morejo potrditi zalog in virov.
- Po prodaji stečajnega premoženja novemu lastniku se prenos ne izvrši v roku, zato rudarska pravica ugasne, pravice in obveznosti pa prevzame država.
- Problem je pridobljena mineralna surovine pri gradbenih delih, za katera rudarska inšpekcija ne ve in zato tudi ne more ukrepati, posledično se tako pridobljena mineralna surovine ne prijavlja in ne izdajajo odločbe za plačilo rudarske koncesnine.
- Dogaja se, da pri gradnji izvajalci opredelijo mineralno surovino kot odpadke in vodijo postopke po Zakonu o varstvu okolja.
- Povečalo se je število odločb o agromelioraciji za izkoriščanje mineralne surovine v količinah več 100.000 m³.
- Nekateri zavezanci še vedno nimajo urejene namenska rabe zemljišč, na katerih se izvaja izkoriščanje mineralne surovine ali izdelanega OPPN-ja. Zemljišča, kjer se nahaja površinski kop je še vedno gozd ali kmetijsko zemljišče.
- Ugotavlja se, da izvajalci rudarskih del ne posodablajo Splošnih aktov o varnosti in zdravju pri delu, kot to določa Zakon o rudarstvu, zato bodo rudarski inšpektorji v letu 2017 posebno pozornost namenili nadzoru Splošnim aktom o varnosti in zdravju pri delu oziroma Oceni tveganja
- Obravnavane so bile prijave vplivov minerskih del na okolico in odlaganja nedovoljenih materialov.

- Podzemno pridobivanje premoga se izvaja samo še v premogovniku Velenje. Vzporedno s proizvodnjo se v Premogovniku Velenje izvaja postopek opustitve pridobivanja v jami Škale.
- V Rudniku Trbovlje – Hrastnik so se v letu 2017 izvajala le sanacijska dela na površini in zapiranje nekaterih vhodov v jame Rudnika Trbovlje Hrastnik, saj so zapiralna dela v jamah že končana.
- Kljub zapiranju rudnikov v Sloveniji še vedno delujejo 4 reševalne čete, in sicer Premogovnika Velenje, Rudnika Trbovlje – Hrastnik, Petrola Geoterm Lendava in Rudnika Idrija. Rudarska reševalna četa Premogovnika Velenje je vključena v koncept reševanja pri Civilni zaščiti RS. Usposabljanje reševalcev poteka po sprejetih programih, pregledovanje reševalne opreme pa izvaja pooblaščenec. Rudarske reševalne službe na področju usposabljanja in nudenja pomoči usklajuje Koordinacijski odbor reševalnih služb rudnikov Slovenije, kjer aktivno sodelujejo tudi rudarski inšpektorji.

5.3.4 Prekrškovni postopek

V letu 2017 je bil uveden 1 prekrškovni postopek in izrečeni sta bili 2 globi. Podani sta bili 2 zahtevi za sodno varstvo, o katerih pa še ni bilo odločeno.

Št. prekrškovnih postopkov	Št. opozoril	Št. PN	Št. odločb - globa	Št. odločb - opomin	Št. odločitev o ZSV
3	3	0	3	0	3

V prekrškovnih postopkih so bile v letu 2017 izrečene globe v skupni vrednosti 20.000 evrov, kar je prikazano v spodnji tabeli:

2017	Prekrškovna globa v €
Skupna vrednost izrečenih glob	20.000
Plačilo terjatev	0
Plačilo s 50% popustom	0

5.3.5 Akcije v letu 2017

V letu 2017 so rudarski inšpektorji izvajali usmerjene in sistematične nadzore nad postopki dokazovanja ustreznosti vgrajenih delovnih naprav, strojev in delovne opreme ter skladnosti s tehnično dokumentacijo, in sicer z namenom zagotavljanja ustrezne in varne delovne opreme pri izvajanju rudarskih del.

Nadzor nad postopki dokazovanja ustreznosti vgrajenih delovnih naprav, strojev in delovne opreme ter skladnosti s tehnično dokumentacijo

Na podlagi ZTZPUS-1 je izdan Pravilnik o varnosti strojev (Uradni list RS, št. 74/2011, v nadaljevanju pravilnik). Pravilnik v pravni red Slovenije uvaja direktivo Evropskega parlamenta in Sveta št. 2006/42/ES z dne 17. 5. 2006 o strojih, ki je zamenjala direktivo 98/37/ES in Pravilnik o varnosti strojev (Uradni list RS, št. 25/2006). ZTZPUS-1 v 3. členu navaja, da smejo biti proizvodi dani v promet oziroma se smejo začeti uporabljati oziroma se smejo uporabljati samo, če so skladni s predpisanimi tehničnimi zahtevami, če je bila njihova skladnost ugotovljena po predpisanem postopku in če so označeni v skladu s predpisi.

Namen usmerjenih nadzorov je bila izvedba inšpekcijskih pregledov in ugotavljanje ali delovna oprema, ki jo uporabljajo izvajalci rudarskih del izpolnjuje formalne zahteve za sprostitev v prosti promet. V inšpekcijskih nadzorih se je ugotavljalo ali je delovna oprema na čitljiv in ne izbrisljivo označena z naslednjimi podatki: ime podjetja in popolni naslov proizvajalca in kadar je to dopustno,

njegovega pooblaščenega zastopnika, oznaka stroja, oznaka CE, oznaka serije ali tipa, serijska številka, leto izdelave in ali je za pregledano delovno opremo izdana ES izjava o skladnosti in navodila za uporabo.

V okviru akcije je bilo opravljenih 6 inšpekcijskih nadzorov. Skupaj se je pregledalo 9 kosov delovne opreme, ki jo uporabljajo izvajalci rudarskih del.

Pri nadzoru so inšpektorji v inšpekcijskih upravnih postopkih izdali 2 odločbi. Pri izvedenih nadzorih se je ugotovilo, da je bila vsa pregledana delovna oprema pravilno označena, niso pa bila izdana navodila za uporabo delovne opreme v slovenskem jeziku in ni bila za delovno opremo, ki se je pregledovala, predložena izjava o skladnosti v slovenskem jeziku. V inšpekcijskem postopku so ugotovljene nepravilnosti zavezanci odpravili in predložili dokazila o odpravi navedenih pomanjkljivosti.

5.3.6 Ostalo

Mednarodno sodelovanje

Rudarski inšpektorji v letu 2017 niso sodelovali v nobeni mednarodni skupini.

Zaključek

Rudarski inšpektorji so kot del sistema zašite in reševanja RS sodelovali pri pripravi in izvedbi skupne reševalne vaje vseh rudarskih reševalnih čet »MARMOR SEŽANA 2017«. V okviru skupne vaje je bilo v Sežani 42. srečanje rudarskih reševalnih enot. V vaji so sodelovale rudarske reševalne čete iz Premogovnika Velenje, Rudnika Trbovlje Hrastnik, Petrola Geoterm in Rudnika Idrija. Vaja je potekala v podzemnem in površinskem delu kamnoloma kamnoloma Lipica 2. Poleg rudarskih reševalnih čet so pri vaji sodelovali tudi gasilci, jamarska reševalna četa, policija in ZD Sežana.

Inšpekcijski nadzor je bil opravljen v okviru letnega programa in zastavljenih ciljev, kar pomeni da so rudarski inšpektorji pripomogli k zagotavljanju pri izvajalcih rudarskih del javni interes na področju varnosti in zdravju pri delu, varovanja okolja, ustreznosti delovne in varovalne opreme ter ukrepe v zvezi s protiekspluzijsko zaščito v ogroženih območjih. Ugotovitve pri izvajanju nadzora kažejo, da se stanje na področje zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu pri izvajanju rudarskih del na splošno izboljšuje.

5.3.7 POROČILO O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU V RUDARSTVU

Rudarski inšpektorji imajo pooblastila delovnih inšpektorjev, kot to določata 72. člen ZVZD-1 in 125. člen ZRud-1. Inšpekcijski nadzor izvajajo na podlagi ZVZD-1 pri rudarskih in podzemnih gradbenih delih, ki se izvajajo z rudarskimi metodami dela.

ZRud-1 določa, da mora rudarski inšpektor v primeru smrtne ali skupinske nesreče v rudniku takoj na mestu pričeti z raziskavo okoliščin nesreče, odrediti ukrepe za zavarovanje dokazov in ukrepe varnostne narave. Poleg tega mora izdelati pisno mnenje o vzrokih nesreče (127. člen ZRud-1).

Na podlagi določil ZVZD-1 rudarski inšpektorji vsako leto izdelajo poročilo o stanju varnosti in zdravja pri delu v rudarstvu. Podatki o varnosti in zdravju pri delu so prikazani v tabelah in diagramih podanih v tem poglavju.

5.3.7.1 Uvod

Dejavnost slovenskega rudarstva oziroma dejavnost izvajanja rudarskih del je v letu 2017 predstavljalo pridobivanje lignita v Premogovniku Velenje, v omejenem obsegu so se pridobivali ogljikovodiki na naftnih poljih v Lendavi, podzemno se pridobivajo tudi bloki naravnega kamna v Sežani in v Hotavljah. V piranskih solinah se pridobiva mineralna surovina – morska sol. Največji delež pridobljene mineralne surovine pa predstavlja tehnični kamen za potrebe gradbeništva.

Poleg pridobivanja mineralnih surovin, se izvajajo tudi zapiralna dela na površini Rudnika Trbovlje Hrastnik. V rudnikih Zagorje, Senovo, Kanižarica in Žirovski vrh so rudarska dela zaključena. Za rudnika Idrija in Zagorje je pristojni organ izdal odločbo o ukitvi pravic in obveznosti.

5.3.7.2 Varnost in zdravje pri delu v rudarstvu

Podatki o varnosti in zdravju pri delu so prikazani v tabelah in diagramih podanih v tem poglavju.

Tabela: Število nesreč v RS na področju rudarstva in število izgubljenih dnin za obdobje od leta 1995 do leta 2017

Leto	Število nesreč	Lahke nesreče	Težje nesreče	Smrtne nesreče	Število zaposlenih	Izgubljene dnine
1995	888	875	12	1	8.430	28.513
1996	854	844	9	1	7.879	27.607
1997	736	734	2	0	7.624	25.950
1998	628	624	4	0	7.365	20.513
1999	525	516	8	1	6.815	18.903
2000	454	445	8	1	5.801	16.535
2001	411	402	4	5	5.613	12.101
2002	300	294	4	2	5.248	9.447
2003	363	352	8	3	5.167	10.412
2004	301	292	7	2	4.679	8.239
2005	258	256	1	1	4.255	6.232
2006	278	265	12	1	4.696	8.341
2007	215	203	11	1	4.448	6.797
2008	212	203	7	2	4.968	6.792
2009	163	154	9	0	3.227	4.440
2010	165	158	7	0	2.943	3.112
2011	134	122	12	0	2.956	3.913
2012	129	122	7	0	2.492	4.744
2013	123	117	6	0	2.832	4.722
2014	138	134	3	1	3.537	4.003
2015	151	143	8	0	3.349	5.679
2016	145	142	3	0	3.045	6.661
2017	142	134	8	0	3.244	12.006

Tabela podaja pregled števila vseh nesreč, število lahkih nesreč, število težjih nesreč, smrtne nesreče, število zaposlenih in izgubljen dnine v obdobju od leta 1995 do 2017.

Število nesreč pri delu v letu 2017 predstavlja okoli 16 % delež vseh nesreč glede na leto 1995, kar pomeni 84 % zmanjšanje nesreč v danem obdobju. Število nesreč se je zmanjšalo tudi v primerjavi z letom 2016. V letu 2017 se je število nesreč v primerjavi z letom 2016 zmanjšalo za 2 %. Število zaposlenih v rudarstvu se je v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 povečalo za 6,5 % (za 199 zaposlenih).

V primerjavi z letom 2016 se je povečalo število težjih nesreč iz 3 v letu 2016 na 8 v letu 2017 (enako število kot v letu 2015). V letu 2017 ni bilo nezgode s smrtnim izidom. Ogromno se povečalo število izgubljenih dnin iz 6.661 v letu 2016 na 12.006 v letu 2017. Indeks izgubljenih dnin za leto 2017 v primerjavi z letom 2016 se je povečal in znaša 1,80.

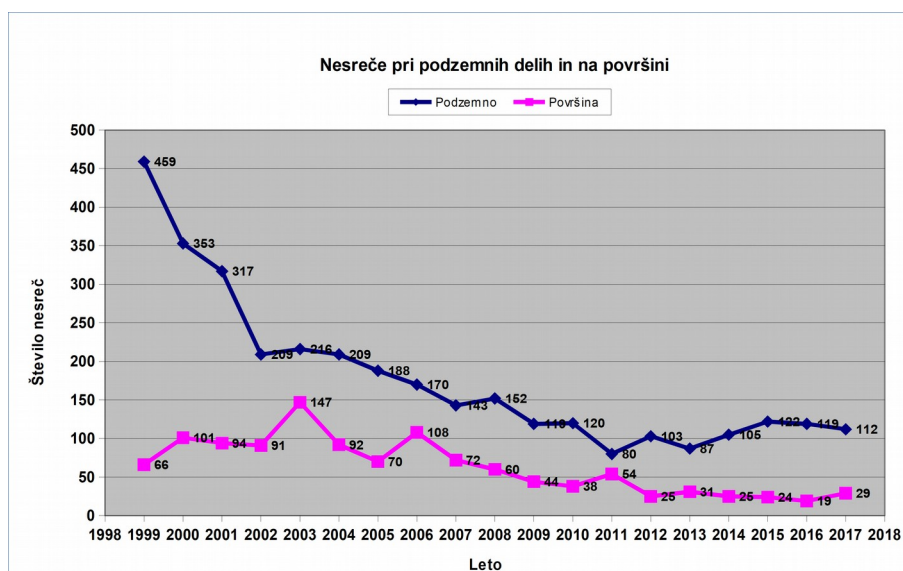
Opazno je bilo povečanje izgubljenih dnin na posamezno nezgodo, ki je v letu 2016 znašalo 45,94 izgubljene dnine na nesrečo, v letu 2017 pa kar 84,55 izgubljene dnine na nezgodo. Pri tem glavni delež prinaša Premogovnik Velenje, kjer znaša delež 89 izgubljene dnine na nezgodo.

V obdobju od 1995 do 2014 se opazi, da je v letu 1995 znašal delež težjih nesreč glede na število zaposlenih 0,14 %, v letu 2014 je znašal ta delež le 0,085 %, v letu 2015 se je povečal in znašal ta delež 0,24 %, v letu 2016 se je znižal na 0,10 %, v letu 2017 pa zopet povečal na delež iz leta 2015, torej na 0,24%. V navedenem obdobju je iz tabele 1 tudi razbrati, da je v letu 1995 znašala izguba dnin 3,38 dnin/zaposlenega, v letu 2014 se je zmanjšala na 1,13 dnin/zaposlenega, v letu 2015 povečal na 1,70 dnin/zaposlenega, v letu 2016 pa je znašal 2,19 dnine na zaposlenega. Trend povečevanje izgubljenih dnin na zaposlenega se je nadaljeval tudi v letu 2017, saj je dosegel rekordno vrednost 3,70 izgubljene dnine na zaposlenega.

Indeks nesreč glede na število zaposlenih je v letu 1995 znašal 9,49, kar pomeni, da se je na 9,49 zaposlenih zgodila ena nesreča. Ta indeks je v letu 2016 znašal 21 ter v letu 2017 znašal 22,8 (na 22,8 delavcev se zgodi 1 nesreča).

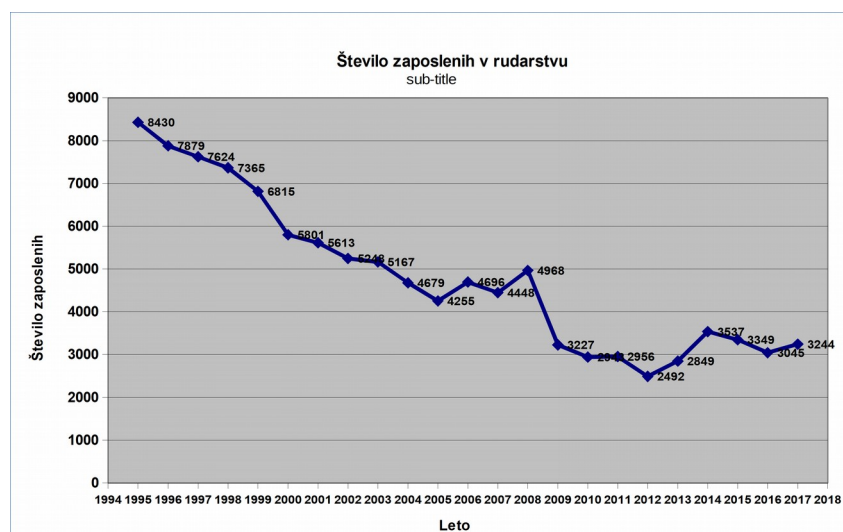
Iz zgoraj navedenih izračunanih parametrov je zaznati poslabšanje nekaterih parametrov, predvsem izstopa število izgubljenih dnin na nesrečo in število izgubljenih dnin na zaposlenega v panogi.

Diagram: Nesreče pri podzemnih delih in na površini

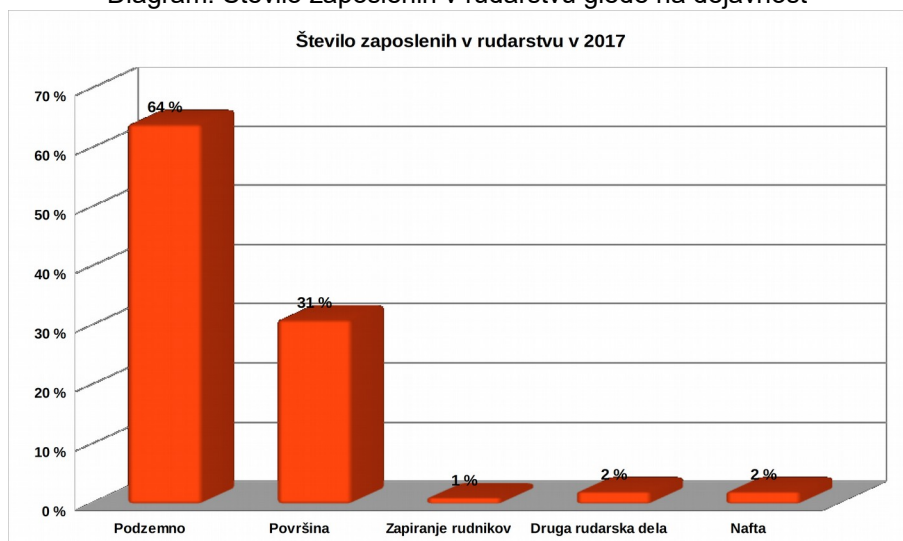
V diagramu je prikazana primerjava gibanja števila nesreč v dveh glavnih poddejavnostih površinsko in podzemno pridobivanje. Krivulja za površinsko pridobivanje kaže trend povečevanja števila nesreč pri delu, medtem ko krivulja za podzemno pridobivanje kaže ponoven trend zmanjševanja števila nesreč. Pri podzemnem pridobivanju (modra krivulja) je največje zmanjšanje števila nesreč v obdobju od 1995 do 2002 in nato v obdobju od 2008 do 2011, navedeno je v povezavi z zmanjšanjem števila zaposlenih. Pri podzemnem pridobivanju se je povečalo število nesreč iz 87 v letu 2013 na 105 v letu 2014. Po povečanju števila nesreč pri podzemnem pridobivanju v letu 2015 na 122 nezgod, se število v naslednjih letih počasi zmanjšuje (v letu 2016 na 119 in v letu 2017 na 112 nezgod). Pri površinskem pridobivanju (rožnata krivulja) se je v obdobju od leta 1995 do 2003 povečevalo število nesreč, po letu 2003 se je število nesreč zmanjševalo do minimuma v letu 2016, ko se je pripetilo 19 nesreč, v zadnjem letu 2017 pa je porast nezgod na 29 (povečanje za 10).

Diagram: Število zaposlenih v rudarstvu

Število zaposlenih v primerjavi z letom 2016 se je v letu 2017 povečalo za 199 zaposlenih oziroma se je povečalo za 6,5 %.

Diagram: Število zaposlenih v rudarstvu glede na dejavnost

Od vseh zaposlenih jih še vedno največ odpade na podzemno pridobivanje premoga 64 % (Premogovnik Velenje). Površinsko pridobivanje predstavlja 31 % delež. V ostalih poddejavnostih je zaposlenih le še 5 % vseh zaposlenih v rudarstvu, od tega največ na pridobivanju nafte (2%), za zapiranje rudnikov pa le še 1%.

Diagram: Delež nesreč v rudarstvu v 2017

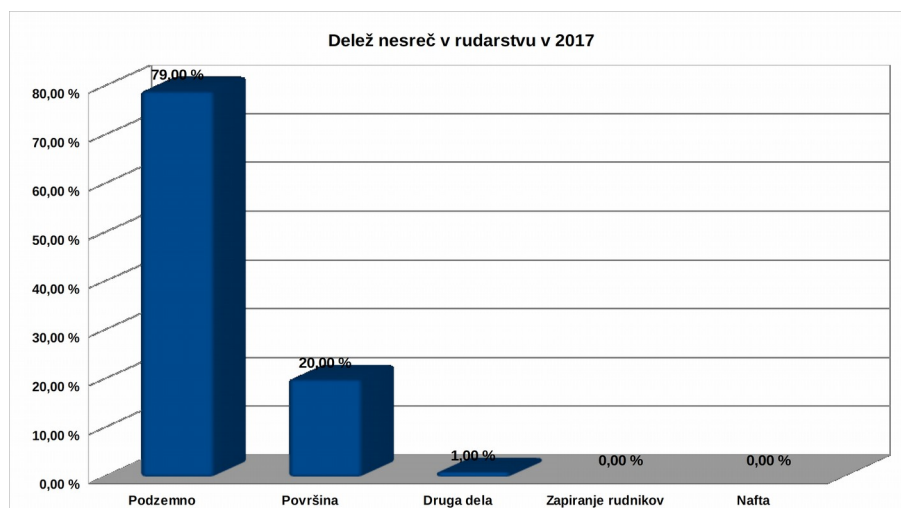

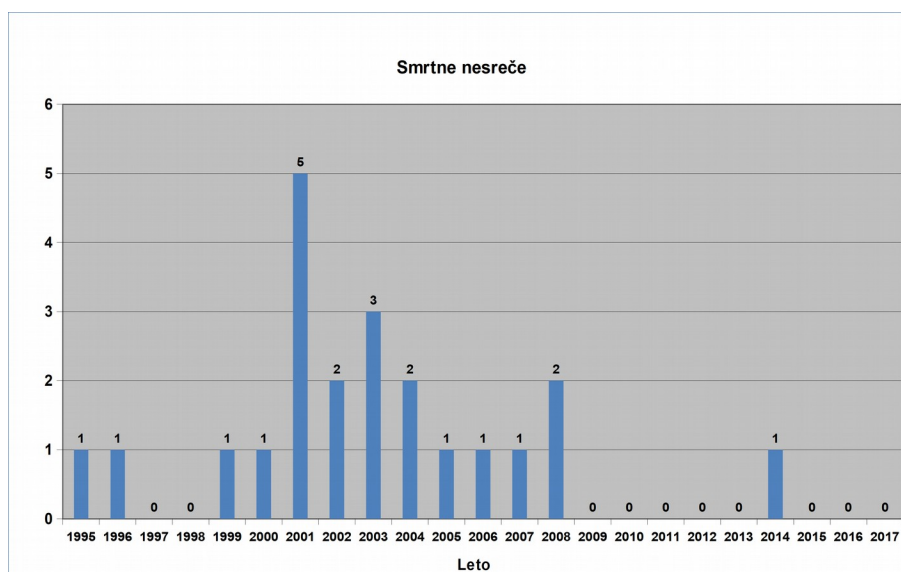
Diagram prikazuje deleže nesreč med posameznimi poddejavnostmi. Največji delež odpade na podzemno pridobivanje mineralne surovine (Premogovnik Velenje), kar je glede na naravo dela in pogoje dela tudi pričakovano. Pri podzemnem pridobivanju se je zgodilo 79 % vseh nesreč in 20 % na površini oz. pri nadzemnem pridobivanju mineralnih surovin.

Tabela: Delež nesreč v rudarstvu glede na dejavnost

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Podzemno izkoriščanje	55%	44%	72%	73%	60%	80%	70%	76%	81%	82%	79%
Površinsko izkoriščanje	36%	29%	20%	23%	33%	19%	25%	18%	16%	13%	20%
Pridobivanje nafte	1%	1%	3%	1%	1%	0%	1%	1%	0,5%	1%	0%
Druga rudarska dela	5%	24%	4%	3%	5%	0%	2%	1%	2%	4%	1%
Zapiranje rudnikov	3%	2%	1%	0%	1%	1%	2%	4%	0,5%	0%	0%

Iz tabele je razvidno, da tako kot v preteklih letih največji delež nesreč odpade na podzemno izkoriščanje mineralnih surovin, ki se nanaša na izvajanje rudarskih del v Premogovniku Velenje. Ta delež je v letu 2017 znašal 79 % in je za 3 % manjši kot v letu 2016, ko je bil 82%. Pri površinskem izkoriščanju mineralnih surovin je bil ta delež 13 % v letu 2016, v letu 2017 pa je znašal 20%.

Diagram: Smrtne nesreče

V letu 2014 se je zgodila ena nesreča s smrtnim izidom, medtem ko v letih 2015 do 2017 ni bilo nesreče s smrtnim izidom.

Pri nadzoru zdravstvenega stanja zaposlenih lahko sklepamo, da izvajalci rudarskih del v večini primerov zagotavljajo varovanje zdravja s preventivnimi zdravstvenimi pregledi zaposlenih in periodičnimi raziskavami delovnega okolja. Pri družbah z večjim številom zaposlenih je še vedno zaznati trend povečevanja števila zaposlenih z omejitvami. Povprečna starost zaposlenih v rudarstvu se namreč še vedno zvišuje.

Delodajalci izvajajo tudi promocijo zdravja na delovnem mestu v skladu s izdanim internim aktom.